

Tutkinnon perusteet

Luontoalan ammattitutkinto



OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Luontoalan ammattitutkinto

Tutkinnon suorittaneen osaaminen

Luontoalan ammattitutkinnon suorittanut osaa tuotteistamisprosessin luontoalan palveluun tai tuotteeseen. Hän osaa soveltaa tietoa luonnosta ja toimia luontoympäristössä. Hän osaa toimia yrittäjämäisesti ja asiakaspalvelutilanteissa.

Erä- ja luonto-opastuksen osaamisalan suorittanut erä- ja luonto-opas osaa toimia erä- ja luontoympäristössä, suunnitella ja valmistella opastuksen ja opastaa luonnossa asiakasryhmiä, soveltaa luontotuntemustaan ja huolehtia ryhmän turvallisuudesta.

Luonnontuotealan osaamisalan suorittanut luonnontuotejalostaja osaa talteenottaa luonnontuotteita ja jalostaa niistä elintarvikkeita, hyvinvointituotteita tai muita tuotteita. Luonnontuotealan osaamisalan suorittanut luonnontuoteneuvoja osaa huolehtia luonnontuotteiden talteenotosta ja toteuttaa luonnontuotelana yritys- ja kuluttajaneuvontaa.

Riistatalouden osaamisalan suorittanut riistanhoitaja osaa riistanhoitotehtävät ja tuntee toimialueensa riistakannat. Hän osaa huolehtia riistan elinympäristöstä ja toteuttaa riistantarhausta tai metsästyspalveluita.

Työtehtäviä, joissa tutkinnon suorittanut voi toimia

Luontoalan ammattitutkinnon suorittanut voi toimia erä- ja luonto-ohjelmien ja retkien ja vaellusten vetäjänä, luonnontuotteiden jalostajana tai neuvojana tai riistanhoitoon ja metsästyspalvelujen tuottamisen tehtävissä. Luontoalan ammattitutkinnon suorittanut voi toimia yrittäjänä tai yritysten, järjestöjen tai julkisen sektorin palveluksessa.

Perusteen nimi	Luontoalan ammattitutkinto
Määräyksen diaarinumero	OPH-978-2025
Korvattavat määräykset	OPH-849-2018
Koulutukset	Luontoalan ammattitutkinto (364946)
Osaamisalat	Riistatalouden osaamisala (2338) Erä- ja luonto-opastuksen osaamisala (2336) Luonnontuotealan osaamisala (2337)
Tutkintonimikkeet	Erä- ja luonto-opas (20038) Luonnontuotejalostaja (20039) Luonnontuoteneuvoja (20040) Riistanhoitaja (20041)
Voimaantulo	01.08.2025
Pdf luotu	04.04.2025

Sisältö

1. Tutkinnon muodostuminen.	1
2. Tutkinnon osat.	6
2.1. Luonnon tuotteistaminen, 20 osp (200751).	6
2.2. Erä- ja luontoympäristössä toimiminen, 40 osp (200752).	7
2.3. Luonnossa liikkumisen opastaminen, 30 osp (200753).	10
2.4. Luontoon perustuvan hyvinvointipalvelun toteuttaminen, 30 osp (200754).	11
2.5. Teemallisten luontopalveluiden järjestäminen, 30 osp (200755).	13
2.6. Vaativan vaelluksen järjestäminen, 40 osp (200756).	15
2.7. Eläinohjelmapalveluiden järjestäminen, 30 osp (200757).	17
2.8. Motorisoitujen ohjelmapalveluiden järjestäminen luonnossa, 30 osp (200758).	19
2.9. Erityisryhmien opastaminen luonnossa, 30 osp (200759).	22
2.10. Eräruokapalvelun järjestäminen, 30 osp (200760).	23
2.11. Kansainvälisten asiakkaiden opastaminen luonnossa, 30 osp (200761).	25
2.12. Luontokohteiden rakentaminen, 40 osp (200762).	27
2.13. Luontoalan yritystoiminnan suunnittelu, 30 osp (200763).	29
2.14. Luonnontuotteiden talteenottaminen, 40 osp (200764).	30
2.15. Luonnontuoteneuvojana toimiminen, 30 osp (200765).	33
2.16. Luonnontuotteiden jalostaminen elintarvikkeiksi, 30 osp (200766).	35
2.17. Luonnontuotteiden jalostaminen eläinten hyvinvointiin, 30 osp (200767).	39
2.18. Luonnontuotteisiin perustuvien hyvinvointituotteiden valmistaminen, 30 osp (200768).	42
2.19. Käsityö- ja koristetuotteiden valmistaminen luonnon raaka-aineista, 30 osp (200769).	45
2.20. Luonnontuoteraaka-aineiden tuottaminen, 30 osp (200770).	48
2.21. Luonnontuotteiden jalostuksen käynnistäminen, 30 osp (200771).	51
2.22. Riistanhoito, 40 osp (200772).	52
2.23. Metsästyspalvelun toteuttaminen, 30 osp (200773).	54
2.24. Riistan tarhaus, 30 osp (200774).	56
2.25. Digikyvykkyyden edistäminen työyhteisössä, 15 osp (107653).	59
2.26. Tekoälyn hyödyntäminen työprosessissa, 15 osp (107654).	60
2.27. Vihreän siirtymän edistäminen, 15 osp (107655).	61
3. Erä- ja luonto-opastuksen osaamisala.	63
4. Luonnontuotealan osaamisala.	64

5. Riistatalouden osaamisala.	65
6. Liite 1. Luonnontuntemuksen lajilista tutkinnon osaan Erä- ja luontoympäristössä toimiminen.	66
7. Liite 2. Luonnontuntemuksen lajilista tutkinnon osaan Luonnontuotteiden talteenottaminen.	67
8. Liite 3. Arvoperusta.	68

1. Tutkinnon muodostuminen

Luontoalan ammattitutkinnon laajuus on 150 osaamispistettä. Tutkinto sisältää kolme osaamisalaa, jotka ovat:

- Erä- ja luonto-opastuksen osaamisala, erä- ja luonto-opas
- Luonnontuotealan osaamisala, luonnontuotejalostaja. Jos opiskelija valitsee Luonnontuoteneuvojana toimimisen tutkinnon osan, tutkintonimike on luonnontuoteneuvoja.
- Riistatalouden osaamisala, riistanhoitaja.

Luontoalan ammattitutkinnon kaikille pakollinen tutkinnon osa on Luonnon tuotteistaminen (20 osaamispistettä).

Erä- ja luonto-opastuksen osaamisalan pakollinen tutkinnon osa on Erä- ja luontoympäristössä toimiminen (40 osaamispistettä). Lisäksi tulee suorittaa valinnaisia tutkinnon osia 90 osaamispisteen laajuisesti.

Luonnontuotealan osaamisalan pakollinen tutkinnon osa on Luonnontuotteiden talteenottaminen (40 osaamispistettä). Lisäksi tulee suorittaa valinnaisia tutkinnon osia 90 osaamispisteen laajuisesti.

Riistatalouden osaamisalan pakollinen tutkinnon osa on Riistanhoito (40 osaamispistettä). Valinnaisena tutkinnon osana tulee suorittaa tutkinnon osa Metsästyspalvelun toteuttaminen (30 osaamispistettä) tai Riistan tarhaus (30 osaamispistettä) tai nämä molemmat. Lisäksi tulee suorittaa muita valinnaisia tutkinnon osia siten, että koko tutkinnon laajuus on 150 osaamispistettä.

AMMATILLISET TUTKINNON OSAT 150 OSP
Pakolliset tutkinnon osat 20 osp
Luonnon tuotteistaminen, 20 osp, P
Erä- ja luonto-opastuksen osaamisala 130 osp
Pakolliset tutkinnon osat 40 osp
Erä- ja luontoympäristössä toimiminen, 40 osp, P
Valinnaiset tutkinnon osat 30-90 osp
Luonnossa liikkumisen opastaminen, 30 osp
Luontoon perustuvan hyvinvointipalvelun toteuttaminen, 30 osp
Teemallisten luontopalveluiden järjestäminen, 30 osp
Vaativan vaelluksen järjestäminen, 40 osp
Eläinohjelmapalveluiden järjestäminen, 30 osp
Motorisoitujen ohjelmapalveluiden järjestäminen luonnossa, 30 osp
Valinnaiset tutkinnon osat 0-60 osp
Erityisryhmien opastaminen luonnossa, 30 osp
Eräruokapalvelun järjestäminen, 30 osp
Kansainvälisten asiakkaiden opastaminen luonnossa, 30 osp
Luontokohteiden rakentaminen, 40 osp
Luontoalan yritystoiminnan suunnittelu, 30 osp
Luonnontuotteiden talteenottaminen, 40 osp
Luonnontuoteneuvojana toimiminen, 30 osp
Luonnontuotteiden jalostaminen elintarvikkeiksi, 30 osp
Luonnontuotteiden jalostaminen eläinten hyvinvointiin, 30 osp
Luonnontuotteisiin perustuvien hyvinvointituotteiden valmistaminen, 30 osp
Käsityö- ja koristetuotteiden valmistaminen luonnon raaka-aineista, 30 osp
Luonnontuoteraaka-aineiden tuottaminen, 30 osp
Luonnontuotteiden jalostuksen käynnistäminen, 30 osp
Riistanhoito, 40 osp
Metsästyspalvelun toteuttaminen, 30 osp
Riistan tarhaus, 30 osp
Digikyvykkyden edistäminen työyhteisössä, 15 osp
Tekoälyn hyödyntäminen työprosessissa, 15 osp
Vihreän siirtymän edistäminen, 15 osp
Tutkinnon osa ammatillisesta perustutkinnosta, ammattitutkinnosta tai erikoisammattitutkinnosta 15-30 osp
<i>Tutkintoon voi valita tutkinnon perusteissa määritellyn ammatillisen tutkinnon osan tai osia voimassa olevista ammatillisen perustutkinnon, toisen ammattitutkinnon tai erikoisammattitutkinnon perusteista.</i>
Korkeakouluopinnot 5-15 osp

<i>Tutkinnon osa sisältää tutkintoon liittyvää ammatillista osaamista tukevia korkeakouluopintoja.</i>
Paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuva tutkinnon osa 15-30 osp
<i>Tutkinnon osa tai osat sisältävät työelämän paikallisten tarpeiden mukaista tutkintoon tai ammattialaan liittyvää osaamista, joka soveltuu useamman kuin yhden työpaikan tarpeisiin. Koulutuksen järjestäjä nimeää tutkinnon osan työelämän toimintakokonaisuuden pohjalta ja määrittää sille laajuuden osaamispisteinä. Koulutuksen järjestäjä määrittelee ammattitaitovaatimukset ja osaamisen arvioinnin vastaavasti kuin muissa tutkinnon osissa.</i>
Luonnontuotealan osaamisala 130 osp
Pakolliset tutkinnon osat 40 osp
Luonnontuotteiden talteenottaminen, 40 osp, P
Valinnaiset tutkinnon osat 30-90 osp
Luonnontuoteneuvojana toimiminen, 30 osp
Luonnontuotteiden jalostaminen elintarvikkeiksi, 30 osp
Luonnontuotteiden jalostaminen eläinten hyvinvointiin, 30 osp
Luonnontuotteisiin perustuvien hyvinvointituotteiden valmistaminen, 30 osp
Käsityö- ja koristetuotteiden valmistaminen luonnon raaka-aineista, 30 osp
Luonnontuoteraaka-aineiden tuottaminen, 30 osp
Luonnontuotteiden jalostuksen käynnistäminen, 30 osp
Valinnaiset tutkinnon osat 0-60 osp
Luontoalan yritystoiminnan suunnittelu, 30 osp
Erä- ja luontoympäristössä toimiminen, 40 osp
Luonnossa liikkumisen opastaminen, 30 osp
Luontoon perustuvan hyvinvointipalvelun toteuttaminen, 30 osp
Teemallisten luontopalveluiden järjestäminen, 30 osp
Vaativan vaelluksen järjestäminen, 40 osp
Eläinohjelmapalveluiden järjestäminen, 30 osp
Motorisoitujen ohjelmapalveluiden järjestäminen luonnossa, 30 osp
Erityisryhmien opastaminen luonnossa, 30 osp
Eräruokapalvelun järjestäminen, 30 osp
Kansainvälisten asiakkaiden opastaminen luonnossa, 30 osp
Luontokohteiden rakentaminen, 40 osp
Riistanhoito, 40 osp
Metsästyspalvelun toteuttaminen, 30 osp
Riistan tarhaus, 30 osp
Digikyvyyden edistäminen työyhteisössä, 15 osp
Tekoälyn hyödyntäminen työprosessissa, 15 osp
Vihreän siirtymän edistäminen, 15 osp
Tutkinnon osa ammatillisesta perustutkinnosta, ammattitutkinnosta tai erikoisammattitutkinnosta 15-30 osp

Tutkintoon voi valita tutkinnon perusteissa määritellyn ammatillisen tutkinnon osan tai osia voimassa olevista ammatillisen perustutkinnon, toisen ammattitutkinnon tai erikoisammattitutkinnon perusteista.

Korkeakouluopinnot | 5-15 osp

Tutkinnon osa sisältää tutkintoon liittyvää ammatillista osaamista tukevia korkeakouluopintoja.

Paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuva tutkinnon osa | 15-30 osp

Tutkinnon osa tai osat sisältävät työelämän paikallisten tarpeiden mukaista tutkintoon tai ammattialaan liittyvää osaamista, joka soveltuu useamman kuin yhden työpaikan tarpeisiin. Koulutuksen järjestäjä nimeää tutkinnon osan työelämän toimintakokonaisuuden pohjalta ja määrittää sille laajuuden osaamispisteinä. Koulutuksen järjestäjä määrittelee ammattitaitovaatimukset ja osaamisen arvioinnin vastaavasti kuin muissa tutkinnon osissa.

Riistatalouden osaamisala | 130 osp

Pakolliset tutkinnon osat | 40 osp

Riistanhoito, 40 osp, P

Valinnaiset tutkinnon osat | 30-60 osp

Metsästyspalvelun toteuttaminen, 30 osp

Riistan tarhaus, 30 osp

Valinnaiset tutkinnon osat | 30-60 osp

Luontoalan yritystoiminnan suunnittelu, 30 osp

Erä- ja luontoympäristössä toimiminen, 40 osp

Luonnossa liikkumisen opastaminen, 30 osp

Luontoon perustuvan hyvinvointipalvelun toteuttaminen, 30 osp

Teemallisten luontopalveluiden järjestäminen, 30 osp

Vaativan vaelluksen järjestäminen, 40 osp

Eläinohjelmapalveluiden järjestäminen, 30 osp

Motorisoitujen ohjelmapalveluiden järjestäminen luonnossa, 30 osp

Erityisryhmien opastaminen luonnossa, 30 osp

Eräruokapalvelun järjestäminen, 30 osp

Kansainvälisten asiakkaiden opastaminen luonnossa, 30 osp

Luontokohteiden rakentaminen, 40 osp

Luonnontuotteiden talteenottaminen, 40 osp

Luonnontuoteneuvojana toimiminen, 30 osp

Luonnontuotteiden jalostaminen elintarvikkeiksi, 30 osp

Luonnontuotteiden jalostaminen eläinten hyvinvointiin, 30 osp

Luonnontuotteisiin perustuvien hyvinvointituotteiden valmistaminen, 30 osp

Käsityö- ja koristetuotteiden valmistaminen luonnon raaka-aineista, 30 osp

Luonnontuoteraaka-aineiden tuottaminen, 30 osp

Luonnontuotteiden jalostuksen käynnistäminen, 30 osp

Digikyvykkyyden edistäminen työyhteisössä, 15 osp

Tekoälyn hyödyntäminen työprosessissa, 15 osp
Vihreän siirtymän edistäminen, 15 osp
<p>Tutkinnon osa ammatillisesta perustutkinnosta, ammattitutkinnosta tai erikoisammattitutkinnosta 15-30 osp</p> <p><i>Tutkintoon voi valita tutkinnon perusteissa määritellyn ammatillisen tutkinnon osan tai osia voimassa olevista ammatillisen perustutkinnon, toisen ammattitutkinnon tai erikoisammattitutkinnon perusteista.</i></p>
<p>Korkeakouluopinnot 5-15 osp</p> <p><i>Tutkinnon osa sisältää tutkintoon liittyvää ammatillista osaamista tukevia korkeakouluopintoja.</i></p>
<p>Paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuva tutkinnon osa 15-30 osp</p> <p><i>Tutkinnon osa tai osat sisältävät työelämän paikallisten tarpeiden mukaista tutkintoon tai ammattialaan liittyvää osaamista, joka soveltuu useamman kuin yhden työpaikan tarpeisiin. Koulutuksen järjestäjä nimeää tutkinnon osan työelämän toimintakokonaisuuden pohjalta ja määrittää sille laajuuden osaamispisteinä. Koulutuksen järjestäjä määrittelee ammattitaitovaatimukset ja osaamisen arvioinnin vastaavasti kuin muissa tutkinnon osissa.</i></p>

2. Tutkinnon osat

2.1. Luonnon tuotteistaminen, 20 osp (200751)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- kartoittaa toimialan markkinatilanteen ja kohderyhmän tarpeet
- suunnitella luontoon perustuvan tuotteen tai palvelun
- suunnitella tuotteen tai palvelun markkinoinnin
- hinnoitella tuotteen tai palvelun
- suunnitella toteutuksen turvallisuuden
- laatia tarvittavat asiakirjat
- arvioida tuotteistamistaan.

Arviointi

Opiskelija kartoittaa toimialan markkinatilanteen ja kohderyhmän tarpeet.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• selvittää toimialaan liittyvän mahdollisesti kilpailevan tarjonnan eri tietolähteitä käyttäen• määrittää kohderyhmän ja selvittää kysyntätilanteen• määrittää tuotteen tai palvelun tarjoaman hyödyn asiakkaalle.

Opiskelija suunnittelee luontoon perustuvan tuotteen tai palvelun.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• laatii tuotekuvauksen• määrittää tarvittavat resurssit• laatii tuotteistamiselle toteuttamisjärjestyksen aikatauluineen• laatii asiakasinformaation liittyvän materiaalin• ottaa huomioon viranomaisohjeet, luvat ja pätevyydet sekä ajantasaiset säädökset• suunnittelee tuotteen tai palvelun ottamalla huomioon kestävän kehityksen tavoitteet• hyödyntää asiantuntijoiden apua tarpeen mukaisesti.

Opiskelija suunnittelee tuotteen tai palvelun markkinoinnin.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• laatii materiaalia markkinoinnin ja myynnin tueksi hyödyntäen tietotekniikkaa• valitsee sopivat jakelukanavat ottaen huomioon erilaiset digitaaliset kanavat• testaa suunnittelemansa tuotteen tai palvelun kiinnostavuutta valitsemassaan kohderyhmässä• suunnittelee asiakaspalautteen keräämisen ja jälkimarkkinoinnin.

Opiskelija hinnoittelee tuotteen tai palvelun.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• laatii kustannuslaskelman, josta selviää hinnan muodostuminen• hinnoittelee tuotteen tai palvelun katetuottotavoitteen huomioon ottaen• laatii laskun huomioiden kirjanpidon ja verotuksen säännökset.

Opiskelija suunnittelee toteutuksen turvallisuuden.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• kartoittaa riskit ja vaaratilanteet sekä niiden mahdolliset seuraukset• suunnittelee toimenpiteet vaarojen välttämiseksi sekä tapaturmien ja onnettomuuksien ehkäisemiseksi• laatii turvallisuussuunnitelman onnettomuus-, vaara- ja vahinkotilanteita varten.

Opiskelija laatii tarvittavat asiakirjat.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• laatii selkeän kirjallisen tuotekuvauksen sekä tuotteistamisprosessiin sisältyvät materiaalit tietotekniikkaa hyödyntäen• kokoaa laatimansa dokumentit yhdeksi tiedostoksi sisällysluetteloineen• käyttää asiantuntija-apua asiakirjojen laadintaan tilanteen edellyttämällä tavalla.

Opiskelija arvioi tuotteistamistaan.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• arvioi tuotteistamisprosessin onnistumista realistisesti• arvioi tuotteistamismateriaalin selkeyttä ja sisältöä kattavasti• arvioi suunnittelun ja aikataulutuksen toimivuutta• määrittää tarvittavat kehittämistoimenpiteet.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä tekemällä luontoon liittyvän tuotteistamisprosessin. Tuotteistaminen voi kohdistua luontoalan tuotteeseen tai palveluun. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.2. Erä- ja luontoympäristössä toimiminen, 40 osp (200752)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- liikkua luonnossa kesä- ja talviolosuhteissa
- majoittua maastossa kesällä ja talvella
- kertoa ryhmälle toimintaympäristön luonnosta

- johtaa ryhmää luonnossa
- huolehtia turvallisuudesta
- toimia säädösten ja kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti.

Arviointi

Opiskelija liikkuu luonnossa kesä- ja talviolosuhteissa.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • suunnistaa luotettavasti paperikartan ja kompassin avulla valoisaan ja pimeään aikaan • hyödyntää tarvittaessa muita paikantamisvälineitä • valitsee itselleen ja ryhmälle toimintaan ja ympäristöön sopivat varusteet.

Opiskelija majoittuu maastossa kesällä ja talvella.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • valitsee itselleen ja ryhmälle majoittumiseen sopivat varusteet • valitsee majoitukseen soveltuvimman paikan ympäristöstä • majoittuu ryhmän kanssa maastossa turvallisesti sääolosuhteet huomioiden • valmistaa ruokaa avotulella varmistaen turvallisuuden ja hygienian • ohjaa ryhmää varusteiden huollossa • korjaa varusteita asiantuntevasti tilanteen edellyttämällä tavalla.

Opiskelija kertoo ryhmälle toimintaympäristön luonnosta.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • tuntee Suomen yleisimpiä eliölajeja ja luontotyyppisiä sekä kertoo niistä ryhmälle tilanteeseen sopivasti • kertoo alueen tyypillisistä elinympäristöistä asiantuntevasti • kertoo alueen luonnon erityispiirteistä kohdentaen sisällön ryhmän mukaisesti • tunnistaa muuttuvat sääolosuhteet ja kertoo niistä • keskustelee ajankohtaisista luonnon ja ympäristönsuojelun aiheista • kertoo toimintaan liittyvistä jokamiehen oikeuksista • toimii vuorovaikutteisesti ja asiakasta kuunnellen.

Opiskelija johtaa ryhmää luonnossa.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• välittää ohjeet ja asiatiedot selkeästi• varmistaa tullessaan ymmärretyksi• kertoo yhdellä vieraalla kielellä toiminnan turvallisuusasiat ja keskeiset asiatiedot• huolehtii oman ja ryhmän toimintakyvyn ylläpitämisestä ottaen huomioon yksilölliset tarpeet• huolehtii ryhmän koossa pysymisestä• noudattaa sovittua suunnitelmaa ja aikataulua• toimii tilanteen edellyttämällä tavalla olosuhteiden muuttuessa• johtaa toimintaa jakaen tehtävät ja vastuut mahdollisille avustajille• toimii vuorovaikutteisesti ja osallistaa ryhmää mahdollisuuksien mukaan.

Opiskelija huolehtii turvallisuudesta.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• laatii turvallisuussuunnitelman toiminnan ja tapahtumapaikan edellyttämällä tavalla• ennakoii riskejä, tunnistaa vaaratilanteet ja tekee tarvittaessa muutoksia toiminnan toteutukseen• valitsee maastosta sopivan puuaineksen ja hallitsee tulenteon tekniikan ja avotulen teon• ohjeistaa ryhmää toiminnan turvallisuusasioissa varmistaen tullessaan ymmärretyksi• tunnistaa oman osaamisensa rajat• hallitsee yleiset ensiaputaidot EA2-tasoisesti myös maasto-olosuhteissa ja antaa tarvittaessa ensiapua.

Opiskelija toimii säädösten ja kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• toimii opastustoimintaan liittyvän ajantasaisten säädösten, lupakäytäntöjen ja viranomaisohjeiden mukaisesti• ottaa huomioon toimintoon liittyvät vastuut ja pätevyysvaatimukset tilanteen edellyttämällä tavalla• kunnioittaa maanomistajien ja paikallisten asukkaiden oikeuksia• toimii alueella ottaen huomioon toimintaympäristön kulttuurin ja muun elinkeinotoiminnan• opastaa omalla esimerkillään ympäristömyönteiseen toimintaan• minimoi ympäristön kuormituksen toiminnassaan• järjestää toiminnan jätehuollon säädösten mukaisesti.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä opastamalla ryhmää maasto-olosuhteissa kesällä ja talvella. Luonnontuntemuksen lajiosaaminen osoitetaan liitteen 1 mukaisissa lajeissa (350 lajia) käytännön työtehtävien yhteydessä, lajintunnistustentillä tai simuloidussa tilanteessa. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.3. Luonnossa liikkumisen opastaminen, 30 osp (200753)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- suunnitella ja valmistella asiakasryhmälle soveltuvan luontoliikuntapalvelun
- toteuttaa turvallisen ja laadukkaan luontoliikuntapalvelun
- toimia asiakaspalvelutilanteissa
- toimia säästöjen ja kestävä kehityksen periaatteiden mukaisesti.

Arviointi

Opiskelija suunnittelee ja valmistele asiakasryhmälle soveltuvan luontoliikuntapalvelun.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• tunnistaa asiakkailta vaadittavan lajin taitotason, lajin pätevyysvaatimukset ja muut palvelun asettamat vaatimukset• ottaa suunnittelussa huomioon turvallisuus- ja vastuuasiat• laatii turvallisuussuunnitelman yksittäiseen toimintoon, tapahtumaan tai suorituspaikkaan• järjestää tarvittavan yhteistyön muiden toimijoiden kanssa• hankkii tarvittavan tiedon ja tekee tarvittavaa yhteistyötä lajin taustajärjestön kanssa• markkinoi palvelun kohderyhmän tavoittavien kanavien kautta• laatii asiakkaille tarvittavan ennako-ohjeistuksen• laatii palvelukohtaisen kustannuslaskelman, josta selviää hinnan muodostuminen• laatii palvelusta laskun.

Opiskelija toteuttaa turvallisen ja laadukkaan luontoliikuntapalvelun.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• hallitsee kyseisen lajin tekniikat riittävän hyvin voidakseen toteuttaa turvallisen ja laadukkaan palvelun• ennakoi riskejä, tunnistaa vaaratilanteet ja tekee tilanteen edellyttäessä muutoksia toteutukseen• ohjeistaa ryhmää toiminnan turvallisuusasioissa varmistaen tullessa ymmärretyksi• tunnistaa oman osaamisensa rajat ja ottaa sen huomioon toiminnassaan• huolehtii, huoltaa ja tarvittaessa korjaa lajissa tarvittavat varusteet• hallitsee yleiset ensiaputaidot EA2-tasoisesti ja antaa tarvittaessa ensiapua.

Opiskelija toimii asiakaspalvelutilanteissa.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• johtaa toimintaa selkeästi• opastaa asiakkaita oikeiden varusteiden valinnassa• opastaa asiakkaita sujuvasti ja ymmärrettävästi luontoliikuntalajin tekniikoissa ja välineiden käytössä• kertoo lajin synnystä, kehityksestä ja hyvinvointivaikutuksista• kertoo lajin harrastusmahdollisuuksista• toimii vuorovaikutteisesti ja osallistaa asiakkaita mahdollisuuksien mukaan• huolehtii asiakkaiden hyvinvoinnista ja turvallisuudesta• noudattaa laatimaansa suunnitelmaa ja aikataulua• muuttaa toimintaa tilanteiden tai olosuhteiden muuttuessa• pitää antamansa markkinointilupaukset• hankkii ja vastaanottaa palautetta toiminnastaan määrittäen kehittämistarpeet.

Opiskelija toimii säädösten ja kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• toimii palveluun liittyvän ajantasaisen lainsäädännön, lupakäytäntöjen ja viranomaisohjeiden mukaisesti• ottaa huomioon toimintoon, tapahtumaan tai suorituspaikkaan liittyvät vastuut ja pätevyysvaatimukset• kunnioittaa maanomistajien ja paikallisten asukkaiden oikeuksia• toimii alueella ottaen huomioon toimintaympäristön kulttuurin ja muun elinkeinotoiminnan• opastaa omalla esimerkillään asiakkaita ympäristömyönteiseen toimintaan• minimoi ympäristön kuormituksen toimissaan• järjestää toimintansa jätehuollon jätelainsäädännön mukaisesti.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä suunnittelemalla ja toteuttamalla liikuntalajiin perustuvan turvallisen palvelun maasto-olosuhteissa. Opiskelija osoittaa hallitsevansa valitsemaansa lajin ja asiakkaiden opastamisen. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.4. Luontoon perustuvan hyvinvointipalvelun toteuttaminen, 30 osp (200754)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- suunnitella ja valmistella luontoon perustuvan hyvinvointipalvelun
- toteuttaa hyvinvointiin perustuvan palvelun luontoympäristössä
- toimia asiakaspalvelutilanteissa
- toimia säädösten ja kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti.

Arviointi

Opiskelija suunnittelee ja valmistee luontoon perustuvan hyvinvointipalvelun.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• soveltaa luonnon hyvinvointivaikutuksiin liittyvää teoria- ja tutkimustietoa palvelun suunnittelussa• asettaa palvelulle saavutettavissa olevat tavoitteet• valitsee ja perustelee luonnossa tehtävät harjoitteet tai menetelmät asiakasryhmän ja tavoitteiden mukaan• valitsee palveluun soveltuvan luontoympäristön ja perustelee sen hyvinvointia edistävät mahdollisuudet• ennakoi suunnittelussa asiakasryhmän tarpeet, rajoitteet ja mahdollisuudet• ottaa huomioon palveluun liittyvät taito- ja pätevyysvaatimukset• määrittää palveluun tarvittavat varusteet ja muut resurssit• laatii palveluun turvallisuussuunnitelman• valmistee toteutuspaikat ympäristöä vaurioittamatta• laatii asiakkaille tarvittavan ennako-ohjeistuksen• selvittää asiakkaiden terveystiedoista siinä määrin kun palvelun turvallinen toteuttaminen vaatii• tekee palvelukohtaisen kustannuslaskelman, josta selviää hinnan muodostuminen• laatii palvelusta laskun.

Opiskelija toteuttaa hyvinvointiin perustuvan palvelun luontoympäristössä.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• soveltaa luonnon tarjoamien hyvinvointivaikutusten osaamistaan palvelun toteutuksessa perustellen käyttämiensä menetelmien vaikutustavoitteita• toteuttaa palvelun eri vaiheet sujuvasti ja sopimuksen mukaisesti• ottaa huomioon asiakasryhmän tarpeet ja rajoitteet• tarkistaa asiakkaiden varusteet sekä ohjeistaa asiakkaita turvallisuusasioissa• varmistaa tulleeensa toimintaohjeissaan ymmärretyksi• noudattaa laatimaansa suunnitelmaa ja aikataulua• ennakoi ja välttää riskejä• muuttaa toimintaa tilanteiden, asiakkaiden tarpeiden tai olosuhteiden vaatiessa• hallitsee yleiset ensiaputaidot EA2-tasoisesti ja antaa tarvittaessa ensiapua.

Opiskelija toimii asiakaspalvelutilanteissa.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• ohjaa toimintaa selkeästi• toimii vuorovaikutteisesti ja asiakkaiden osallisuutta tukien• ohjaa asiakkaita kokemaan ja aistimaan luonnon tarjoamia hyvinvointivaikutuksia moniaistisesti• huolehtii asiakkaiden hyvinvoinnista ja turvallisuudesta• opastaa asiakkaita ryhmänä ja yksittäisinä asiakkaina mahdollistaen positiivisen luontokokemuksen• ohjaa asiakkaita kokemusten reflektointiin• hankkii ja vastaanottaa palautetta toimistaan määrittäen kehittämistarpeet.

Opiskelija toimii säädösten ja kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• toimii palveluun liittyvän ajantasaisen lainsäädännön, lupakäytäntöjen ja viranomaisohjeiden mukaisesti• ottaa huomioon matkailupalveluihin liittyvät vastuut ja pätevyysvaatimukset• kunnioittaa maanomistajien ja paikallisten asukkaiden oikeuksia• toimii alueella ottaen huomioon toimintaympäristön kulttuurin ja muun elinkeinotoiminnan• ottaa toiminnassaan huomioon välineiden kestoon ja huoltoon vaikuttavat tekijät• opastaa omalla esimerkillään asiakkaita ympäristömyönteiseen toimintaan• minimoi ympäristön kuormituksen toiminnassaan• järjestää toimintansa jätehuollon jätelainsäädännön mukaisesti.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä suunnittelemalla ja toteuttamalla turvallisen hyvinvointipalvelun luontoympäristössä. Opiskelija osoittaa hallitsevansa luonnon tarjoamien hyvinvointivaikutusten hyödyntämisen, ryhmän ohjaamisen ja asiakaspalvelun. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.5. Teemallisten luontopalveluiden järjestäminen, 30 osp (200755)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- suunnitella ja valmistella teemallisen palvelun
- toteuttaa luontoon tukeutuvan teemallisen palvelun
- toimia asiakaspalvelutilanteissa
- toimii säädösten ja kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti.

Arviointi

Opiskelija suunnittelee ja valmistelee teemallisen palvelun.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• suunnittelee asiakasryhmää kiinnostavan ja heille soveltuvan teemallisen palvelun• suunnittelee koko palvelun kattavan kokonaisuuden• huomioi palveluun liittyvät taito- ja pätevyysvaatimukset• varmistaa palvelun soveltuvuuden kyseiseen ympäristöön• valmistelee toteutuspaikat ympäristöä vaurioittamatta• laatii palveluun turvallisuussuunnitelman• määrittää ja varaa palveluun tarvittavat varusteet ja muut resurssit• laatii asiakkaille tarvittavan ennako-ohjeistuksen• laatii palvelukohtaisen kustannuslaskelman, josta selviää hinnan muodostuminen• laatii palvelusta laskun.

Opiskelija toteuttaa luontoon tukeutuvan teemallisen palvelun.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• toteuttaa palvelun eri vaiheet sujuvasti ja sopimuksen mukaisesti• vastaa palvelun turvallisesta toteutuksesta• ottaa huomioon asiakasryhmän tarpeet ja rajoitteet• tarkistaa asiakkaiden varusteet sekä ohjeistaa asiakkaita turvallisuusasioissa• varmistaa tulleensa toimintaohjeissaan ymmärretyksi• noudattaa laatimaansa suunnitelmaa ja aikataulua• ennakoii ja välttää riskejä• muuttaa toimintaansa tilanteiden tai olosuhteiden vaatiessa• hallitsee yleiset ensiaputaidot EA2-tasoisesti ja antaa tarvittaessa ensiapua.

Opiskelija toimii asiakaspalvelutilanteissa.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• johtaa toimintaa selkeästi• toimii vuorovaikutteisesti ja osallistaa asiakkaita mahdollisuuksien mukaan• huolehtii asiakkaiden hyvinvoinnista ja turvallisuudesta• opastaa ja ohjeistaa asiakkaita ryhmänä ja yksittäisinä asiakkaina mahdollistaen positiivisen luontokokemuksen• hankkii ja vastaanottaa palautetta toiminnastaan määrittäen kehittämistarpeet.

Opiskelija toimii säädösten ja kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• toimii palveluun liittyvän ajantasaisen lainsäädännön, lupakäytäntöjen ja viranomaisohjeiden mukaisesti• ottaa huomioon palveluihin liittyvät vastuut ja pätevyysvaatimukset• kunnioittaa maanomistajien ja paikallisten asukkaiden oikeuksia• toimii alueella ottaen huomioon toimintaympäristön kulttuurin ja muun elinkeinotoiminnan• ottaa toiminnassaan huomioon välineiden kestoon ja huoltoon vaikuttavat tekijät• opastaa omalla esimerkillään asiakkaita ympäristömyönteiseen toimintaan• minimoi ympäristön kuormituksen toiminnassaan• järjestää toimintansa jätehuollon säädösten mukaisesti.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä suunnittelemalla ja toteuttamalla teemallisen palvelun. Teemallinen palvelu on sisällöltään itsenäinen kokonaisuus, jonka teema on eri kuin opiskelijan muissa opastukseen liittyvissä tutkinnon osissa osoittama aihe tai suuntautuminen. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.6. Vaativan vaelluksen järjestäminen, 40 osp (200756)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- suunnitella vaativan vaelluksen
- valmistella vaativan vaelluksen
- toteuttaa vaativan vaelluksen
- toimia asiakaspalvelutilanteissa
- toimia säästösten ja kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti.

Arviointi

Opiskelija suunnittelee vaativan vaelluksen.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• suunnittelee pitkäkestoisen vaelluksen yhdistäen luontoalueen erityispiirteitä ja omaa erityisosaamistaan• ottaa suunnittelussa huomioon kohderyhmän tarpeet• liittää tarvittaessa tuotteeseen muita oheispalveluita huomioiden niihin liittyvät säädökset• laatii palvelulle toteuttamiskelpoisen aikataulun• määrittää tarvittavat resurssit sekä suunnittelee omat ja mahdollisen työryhmän tehtävät• ottaa suunnittelussa huomioon vuodenajat sekä sään ja muiden luonnonolojen vaikutukset palvelun toteutukseen• laatii palvelukohtaisen kustannuslaskelman, josta selviää hinnan muodostuminen• laatii palvelusta laskun.

Opiskelija valmistelelee vaativan vaelluksen.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• tiedottaa etukäteen asiakasta palvelusta, siihen valmistautumisesta ja turvallisuuteen liittyvistä asioista sekä peruutusehdoista• laatii asiakkaille varusteluettelon• on selvillä asiakkaiden terveystiedoista siinä määrin kuin palvelun turvallinen toteuttaminen vaatii• järjestää tapahtumapaikalle tarvittavat varusteet huollettuina ja hyväkuntoisina• huomioi ennakoivalmistelussa säätilan muutokset ja muut toimintaan vaikuttavat tekijät• määrittää palvelun toteutumisen raja-arvot• laatii palvelulle varasuunnitelman• laatii palvelulle turvallisuussuunnitelman huomioiden toiminnan pitkäkestoisuuden ja vaativuuden.

Opiskelija toteuttaa vaativan vaelluksen.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• ennakoi ja välttää riskejä• muuttaa toimintaa tilanteiden tai olosuhteiden niin vaatiessa• ottaa huomioon palvelun ja asiakasryhmän erityisvaatimukset turvallisen toiminnan takaamiseksi• tarkistaa asiakkaiden varusteet• neuvoo ja valvoo turvavälineiden käyttöä sekä varmistaa tulleen turvallisuus- ja toimintaohjeissaan ymmärretyksi• tunnistaa oman ja asiakkaiden osaamisen ja jaksamisen rajat• keskeyttää tarvittaessa toiminnan, hankkii ulkopuolista apua ja järjestää evakuoinnin• hallitsee luontoalueella liikkumiseen vaadittavat erityistaidot sekä luontoalueen erityispiirteet niin hyvin, että pystyy tarjoamaan sopimuksen mukaisen ja turvallisen palvelun• hallitsee yleiset ensiaputaidot EA2-tasoisesti myös maasto-olosuhteissa ja antaa tarvittaessa ensiapua.

Opiskelija toimii asiakaspalvelutilanteissa.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• johtaa ryhmää ja toimintaa selkeästi• opastaa asiakkaita sujuvasti palveluun liittyvien välineiden ja varusteiden käytössä• toimii vuorovaikutteisesti ja osallistaa asiakasta mahdollisuuksien mukaan• huolehtii ryhmän toimivuudesta ja ryhmädynamiikan kehittämisestä• huolehtii asiakkaiden hyvinvoinnista ja turvallisuudesta• perustelee tilanteiden vaatimat muutokset työryhmälle ja asiakkaille• opastaa ja ohjeistaa asiakkaita ryhmänä ja yksittäisinä asiakkaina mahdollistaen positiivisen luontokokemuksen• hankkii ja vastaanottaa palautetta toiminnastaan määrittäen kehittämistarpeet.

Opiskelija toimii säädösten ja kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• toimii palveluun liittyvän ajantasaisen lainsäädännön, lupakäytäntöjen ja viranomaisohjeiden mukaisesti• ottaa huomioon matkailupalveluihin liittyvät vastuut ja pätevyysvaatimukset• kunnioittaa maanomistajien ja paikallisten asukkaiden oikeuksia• toimii alueella ottaen huomioon toimintaympäristön kulttuurin ja muun elinkeinotoiminnan• opastaa omalla esimerkillään asiakkaita ympäristömyönteiseen toimintaan• minimoi ympäristön kuormituksen toiminnassaan• järjestää toimintansa jätehuollon jätelainsäädännön mukaisesti.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä suunnittelemalla ja toteuttamalla vaativan vaelluksen kokonaisuuden maasto-olosuhteissa. Vaativa vaellus on vähintään neljän vuorokauden kestävä vaellus lihasvoimin liikkuen. Opiskelija osoittaa

hallitsevansa valitsemansa lajin, pitkäkestoisen vaelluksen vaatimukset, ryhmän johtamisen sekä asiakaspalvelun. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.7. Eläinohjelmapalveluiden järjestäminen, 30 osp (200757)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- suunnitella ja valmistella eläinten kanssa luonnossa tapahtuvan palvelun
- toteuttaa eläinohjelmapalvelun luontoympäristössä
- toimia asiakaspalvelutilanteissa
- käsitellä eläimiä ja huolehtia niiden hyvinvoinnista
- toimia säädösten ja kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti.

Arviointi

Opiskelija suunnittelee ja valmistelee eläinten kanssa luonnossa tapahtuvan palvelun.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• suunnittelee palvelun huomioiden asiakasryhmän tarpeet• huolehtii toimintaympäristönsä järjestyksestä ja viihtyisyydestä• huoltaa ja korjaa palvelussa käytettäviä välineitä• ottaa valmistelussa huomioon eläinten hyvinvoinnin ja siitä tulevat vaatimukset• laatii palvelulle toteuttamiskelpoisen aikataulun• laatii turvallisuussuunnitelman palveluun tai suorituspaikkaan• määrittää ja varaa palveluun tarvittavat varusteet ja muut resurssit• laatii asiakkaalle tarvittavan ennakko-ohjeistuksen• suunnittelee omat ja mahdollisen työryhmän tehtävät• laatii palvelukohtaisen kustannuslaskelman, josta selviää hinnan muodostuminen• laatii palvelusta laskun.

Opiskelija toteuttaa eläinohjelmapalvelun luontoympäristössä.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• toteuttaa palvelun eri vaiheet sujuvasti ja sopimuksen mukaisesti• vastaa palvelun turvallisesta toteutuksesta• käyttää turvallisesti palvelun apuvälineitä ja turvalaitteita• ottaa huomioon asiakasryhmän tarpeet ja rajoitteet• noudattaa laatimaansa suunnitelmaa ja aikataulua• tarkistaa asiakkaiden varusteet sekä ohjeistaa asiakkaita turvallisuusasioissa• ohjaa asiakkaita käsittelemään eläimiä oikein ja kertoo eläimistä ja niiden tavoista• ennakoii ja välttää riskejä eläinten kanssa toimittaessa• varmistaa tullessaan toimintaohjeissaan ymmärretyksi• muuttaa toimintaansa tilanteiden tai olosuhteiden muuttuessa• tunnistaa asiakkaiden osaamisen rajat• hallitsee yleiset ensiaputaidot EA2-tasoisesti ja antaa tarvittaessa ensiapua.

Opiskelija toimii asiakaspalvelutilanteissa.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• johtaa toimintaa selkeästi• toimii vuorovaikutteisesti ja osallistaa asiakkaita mahdollisuuksien mukaan• huolehtii asiakkaiden hyvinvoinnista ja turvallisuudesta• opastaa ja ohjeistaa asiakkaita ryhmänä ja yksittäisinä asiakkaina mahdollistaen positiivisen luontokokemuksen• hankkii ja vastaanottaa palautetta toiminnastaan määrittäen kehittämistarpeet.

Opiskelija käsittelee eläimiä ja huolehtii niiden hyvinvoinnista.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• käsittelee eläimiä varmaotteisesti• seuraa eläinten hyvinvointia ja rasittumista sekä kohtelee eläimiä eettisesti ja varmistaa niiden hyvinvoinnin• tunnistaa syyt eläimen tavanomaisesta poikkeavaan käyttäytymiseen• hoitaa ja ruokkii eläimiä ottaen huomioon eläinten ravinnontarpeen ja ruokintatavat• toimii eläinten kuljetuksissa niitä koskevien säädösten mukaisesti.

Opiskelija toimii säädösten ja kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• toimii palveluun liittyvän ajantaisaisen lainsäädännön, lupakäytäntöjen ja viranomaisohjeiden mukaisesti• ottaa huomioon palveluihin liittyvät vastuut ja pätevyysvaatimukset• kunnioittaa maanomistajien ja paikallisten asukkaiden oikeuksia• toimii alueella ottaen huomioon toimintaympäristön kulttuurin ja muun elinkeinotoiminnan• ottaa toiminnassaan huomioon välineiden kestoon ja huoltoon vaikuttavat tekijät• opastaa omalla esimerkillään asiakkaita ympäristömyönteiseen toimintaan• minimoi ympäristön kuormituksen toiminnassaan• järjestää toimintansa jätehuollon säädösten mukaisesti.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä suunnittelemalla ja toteuttamalla turvallisen eläinohjelmopalvelun maasto-olosuhteissa. Opiskelija osoittaa hallitsevansa eläinten hoidon, käsittelyn ja hyvinvoinnista huolehtimisen sekä asiakkaiden opastamisen. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.8. Motorisoitujen ohjelmopalveluiden järjestäminen luonnossa, 30 osp (200758)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- suunnitella ja valmistella opastuspalvelun, jossa käytetään motorisoitua liikkumisvälinettä
- toteuttaa motorisoidun opastuspalvelun luontoympäristössä
- toimia asiakaspalvelutilanteissa
- käyttää ja huoltaa palvelussa tarvittavia motorisoituja välineitä
- huolehtia toimintaympäristöstä ja reitistöstä
- toimia säädösten ja kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti.

Arviointi

Opiskelija suunnittelee ja valmisteele opastuspalvelun, jossa käytetään motorisoitua liikkumisvälinettä.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• suunnittelee ja valmisteele motorisoitua välinettä hyödyntävän opastuspalvelun käytännön toteutuksen• ottaa suunnittelussa huomioon kestävän kehityksen arvot, ympäristövastuullisen toiminnan ja erilaiset luontoarvot• laatii palvelulle toteuttamiskelpoisen aikataulun• laatii turvallisuussuunnitelman yksittäiseen toimintaan, tapahtumaan tai suorituspaikkaan• määrittää toimintaan tarvittavat varusteet ja muut resurssit• laatii asiakkaille tarvittavan ennako-ohjeistuksen• suunnittelee omat ja mahdollisen työryhmän tehtävät• laatii palvelukohtaisen kustannuslaskelman, josta selviää hinnan muodostuminen• laatii tapahtumasta laskun.

Opiskelija toteuttaa motorisoidun opastuspalvelun luontoympäristössä.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• toteuttaa palvelun eri vaiheet sujuvasti ja sopimuksen mukaisesti• vastaa palvelun turvallisesta toteutuksesta• käyttää turvallisesti palvelun apuvälineitä ja neuvoo turvalaitteiden käytössä• ottaa huomioon asiakasryhmän tarpeet ja rajoitteet• noudattaa laatimaansa suunnitelmaa ja aikataulua• tarkistaa asiakkaiden varusteet sekä ohjeistaa asiakkaita turvallisuusasioissa• ennakoi ja välttää riskejä motorisoitujen välineiden kanssa toimittaessa• varmistaa tullessaan toimintaohjeissaan ymmärretyksi• muuttaa toimintaansa tilanteiden tai olosuhteiden muuttuessa• tunnistaa asiakkaiden osaamisen rajat• hallitsee yleiset ensiaputaidot EA2-tasoisesti ja antaa tarvittaessa ensiapua.

Opiskelija toimii asiakaspalvelutilanteissa.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• johtaa toimintaa selkeästi• toimii vuorovaikutteisesti ja osallistaa asiakkaita mahdollisuuksien mukaan• huolehtii asiakkaiden hyvinvoinnista ja turvallisuudesta• toteuttaa opastuksen eri vaiheet sujuvasti ja sopimuksen mukaisesti• opastaa ja ohjeistaa asiakkaita ryhmänä ja yksittäisinä asiakkaina mahdollistaen positiivisen luontokokemuksen• hankkii ja vastaanottaa palautetta toiminnastaan määrittäen kehittämistarpeet.

Opiskelija käyttää ja huoltaa palvelussa tarvittavia motorisoituja välineitä.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">tarkkailee välineiden ja laitteiden käyttökuntoa, ja puutteita havaittuaan ryhtyy toimiin niiden korjaamiseksikäyttää sujuvasti palvelussa tarvittavia motorisoituja välineitä ja tarvittavia turvalaitteitatekee lähtö- ja muut tarvittavat tarkastukset asiantuntevasti ja ryhtyy toimenpiteisiin havaitsemiensa puutteiden korjaamiseksitekee päivittäisen perushuollon ja pienimuotoiset kunnostus- ja korjaustoimenpiteetnoudattaa huolto-ohjeita siten, että välineet säilyvät turvallisina ja toimintakuntoisina mahdollisimman pitkääntoimii motorisoitujen välineiden kuljetuksissa niitä koskevien määräysten mukaisesti.

Opiskelija huolehtii toimintaympäristöstä ja reitistöstä.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">seuraa toimintaympäristön ja reittien kuntoa sekä siisteyttä ja ryhtyy toimenpiteisiin puutteiden korjaamiseksihuolehtii, että toimintaympäristö vastaa siitä viestinnässä annettua kuvaaminimoi toiminnan luontoympäristölle aiheuttamaa rasitusta ottaen palvelun suunnittelussa, mitoituksessa ja toteutuksessa huomioon luonnon mahdollisuudet ja rajoitukset.

Opiskelija toimii säädösten ja kestävä kehityksen periaatteiden mukaisesti.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">toimii palveluun liittyvän ajantasaisen lainsäädännön, lupakäytäntöjen ja viranomaisohjeiden mukaisestiottaa huomioon palveluihin liittyvät vastuut ja pätevyysvaatimuksetkunnioittaa maanomistajien ja paikallisten asukkaiden oikeuksiatoimii alueella ottaen huomioon toimintaympäristön kulttuurin ja muun elinkeinotoiminnanottaa toiminnassaan huomioon välineiden kestoon ja huoltoon vaikuttavat tekijätopastaa omalla esimerkillään asiakkaita ympäristömyönteiseen toimintaanminimoi ympäristön on kuormituksen toiminnassaanjärjestää toimintansa jätehuollon jätelainsäädännön mukaisesti.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä suunnittelemalla ja toteuttamalla turvallisen motorisoidun ohjelmapalvelun maasto-olosuhteissa. Opiskelija osoittaa motorisoidun välineen käytön hallintaosaamisen ja huollon sekä asiakkaiden opastamisen. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.9. Erityisryhmien opastaminen luonnossa, 30 osp (200759)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- suunnitella ja valmistella luonnossa tapahtuvan opastuspalvelun erityisryhmälle
- toteuttaa erityisryhmälle opastuspalvelun luontoympäristössä
- toimia asiakaspalvelutilanteissa
- toimia säädösten ja kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti.

Arviointi

Opiskelija suunnittelee ja valmistelee luonnossa tapahtuvan opastuspalvelun erityisryhmälle.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• suunnittelee luonnossa tapahtuvan palvelun erityisryhmälle• toimii tarpeen mukaisesti yhteistyössä hoito- ja hyvinvointialan ammattilaisten kanssa• soveltaa luonnon tarjoamien hyvinvointivaikutusten tuntemustaan palvelun suunnittelussa• ennakoi suunnittelussa erityisryhmän tarpeet, rajoitteet ja mahdollisuudet• valitsee erityisryhmälle ja toimintamuotoon sopivat kohteet luonnossa• valmistelee palvelun toteutuspaikat ympäristöä vaurioittamatta• laatii turvallisuussuunnitelman palveluun tai suorituspaikkaan• laatii palvelulle toteuttamiskelpoisen aikataulun• laatii palvelukohtaisen kustannuslaskelman, josta selviää hinnan muodostuminen• laatii tapahtumasta laskun.

Opiskelija toteuttaa erityisryhmälle opastuspalvelun luontoympäristössä.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• toteuttaa palvelun eri vaiheet sujuvasti ja sopimuksen mukaisesti• vastaa palvelun turvallisuudesta toteutuksesta• ottaa huomioon erityisryhmän tarpeet ja rajoitteet• noudattaa laatimaansa suunnitelmaa ja aikataulua• tarkistaa asiakkaiden varusteet sekä ohjeistaa asiakkaita ja mahdollisia avustajia turvallisuusasioissa• varmistaa tullessa toimintaohjeissaan ymmärretyksi• hyödyntää tarvittaessa apuvälineitä ja avustamistekniikoita• ennakoi ja välttää riskejä• opastaa ja valvoo turvavälineiden käyttöä• tunnistaa asiakkaiden osaamisen rajat• hallitsee yleiset ensiaputaidot EA2-tasoisesti ja antaa tarvittaessa ensiapua.

Opiskelija toimii asiakaspalvelutilanteissa.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• johtaa toimintaa selkeästi• toimii vuorovaikutteisesti ja osallistaa asiakkaita mahdollisuuksien mukaan• huolehtii asiakkaiden hyvinvoinnista ja turvallisuudesta• opastaa ja ohjeistaa asiakkaita ryhmänä ja yksittäisinä asiakkaina mahdollistaen positiivisen luontokokemuksen• hankkii ja vastaanottaa palautetta toiminnastaan määrittäen kehittämistarpeet.

Opiskelija toimii säädösten ja kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• toimii palveluun liittyvän ajantasaisen lainsäädännön, lupakäytäntöjen ja viranomaisohjeiden mukaisesti• ottaa huomioon palveluihin liittyvät vastuut ja pätevyysvaatimukset• kunnioittaa maanomistajien ja paikallisten asukkaiden oikeuksia• toimii alueella ottaen huomioon toimintaympäristön kulttuurin ja muun elinkeinotoiminnan• ottaa toiminnassaan huomioon välineiden kestoon ja huoltoon vaikuttavat tekijät.• opastaa omalla esimerkillään asiakkaita ympäristömyönteiseen toimintaan ja mahdollistaa sen omassa toiminnassaan• minimoi ympäristön kuormituksen toiminnassaan• järjestää toimintansa jätehuollon säädösten mukaisesti.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä suunnittelemalla ja toteuttamalla erityisryhmälle turvallisen opastuspalvelun maasto-olosuhteissa. Erityisryhmällä tarkoitetaan alle kouluikäisiä lapsia sekä henkilöitä, joiden toimintakyky on heikentynyt iän, vamman tai pitkäaikaissairauden takia ja joiden on vaikea osallistua yleisesti tarjolla oleviin palveluihin. Opiskelija osoittaa hallitsevansa ryhmän ohjaamisen ja asiakaspalvelun. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.10. Eräruokapalvelun järjestäminen, 30 osp (200760)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- suunnitella ja valmistella eräruokailun
- toteuttaa eräruokailun maasto-olosuhteissa
- toimia asiakaspalvelutilanteissa
- toimia säädösten ja kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti.

Arviointi

Opiskelija suunnittelee ja valmistee eräruokailun.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• suunnittelee asiakkaiden toiveiden pohjalta alku-, pää- ja jälkiruoka- ateriakokonaisuuden, joka sopii valittuun luontoympäristöön ja tilaisuuteen• suunnittelee eräruokapalvelun ottaen huomioon ruoka-aineallergiat, erityisruokavaliot ja eri kulttuureissa vaikuttavat tekijät• laatii palvelulle toteuttamiskelpoisen aikataulun• laatii turvallisuussuunnitelman yksittäiseen tapahtumaan tai suorituspaiikkaan• määrittää toimintaansa tarvittavat varusteet ja muut resurssit• suunnittelee omat ja mahdollisen työryhmän tehtävät• on perehtynyt paikallisiin ja lähiruokaraaka-aineisiin ja hyödyntää niitä tarvittaessa ruokailun toteutuksessa• suunnittelee valmistuksen rytmityksen ja kirjaa tarvitsemansa raaka-aineet ja tarvikkeet• esikäsittelee raaka-aineita ja esikypsentää ruokatuotteita tarvittaessa• varmistaa esivalmisteltujen ruokatuotteiden jäähydytyksen ja säilytyksen• ottaa huomioon vuodenaajat elintarvikkeita ja ruokatuotteita pakatessa• tekee tapahtumalle kustannuslaskelman, josta selviää hinnan muodostuminen• laatii tapahtumasta laskun.

Opiskelija toteuttaa eräruokailun maasto-olosuhteissa.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• tekee työtehtävänsä joustavasti sekä tärkeys- ja kiireellisyysjärjestyksessä• huomioi ruokailun ajankohdan ja erityisolosuhteet liittyen maastoon, avotuleen, sääolosuhteisiin, valaistukseen ja ympäristöön• valmistaa suunnitelman mukaisen ateriakokonaisuuden• valitsee tilanteisiin tarkoituksenmukaiset ruoanvalmistusvälineet• toimii hygieniavaatimusten ja -säädösten mukaisesti• toimii laatimansa omavalvontasuunnitelman mukaisesti• hyödyntää tarvittaessa luonnontuotteita osana ateriakokonaisuutta• käyttää sujuvasti maastoruokien valmistuksessa erilaisia työvälineitä ja valmistustapoja• järjestää ruokailualueen ja ruuan esillelaiton ateriakokonaisuuden mukaisesti• laittaa ruuat tarjolle oikea-aikaisesti ja esteettisesti• esittelee ateriakokonaisuuden ja käytetyt raaka-aineet• hallitsee yleiset ensiaputaidot EA2-tasoisesti ja antaa tarvittaessa ensiapua• huolehtii ja vastaa toimintaympäristönsä järjestyksestä ja siisteydestä.

Opiskelija toimii asiakaspalvelutilanteissa.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• palvelee asiakasta suunnittelu-, ruoanvalmistus- ja ruokailutilanteiden aikana vuorovaikutteisesti• opastaa ja ohjeistaa asiakkaita ryhmänä ja yksittäisinä asiakkaina mahdollistaen positiivisen luontokokemuksen• noudattaa sovittua aikataulua ja muuttaa poikkeustilanteissa toimintaa ottaen huomioon asiakkaat ja turvallisuustekijät• hankkii ja vastaanottaa palautetta toiminnastaan määrittäen kehittämistarpeet.

Opiskelija toimii säädösten ja kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• toimii palveluun liittyvän ajantasaisen lainsäädännön, lupakäytäntöjen ja viranomaisohjeiden mukaisesti• kunnioittaa maanomistajien ja paikallisten asukkaiden oikeuksia• toimii alueella ottaen huomioon toimintaympäristön kulttuurin ja muun elinkeinotoiminnan• opastaa omalla esimerkillään asiakkaita ympäristömyönteiseen toimintaan• suunnittelee työnsä siten, että hävikkiä syntyy mahdollisimman vähän• minimoi ympäristön kuormituksen toiminnassaan• järjestää toimintapaikan jätehuollon jätelainsäädännön mukaisesti.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä suunnittelemalla ja toteuttamalla ruokailun asiakasryhmälle maasto-olosuhteissa. Opiskelija osoittaa hallitsevansa ruoan valmistuksen ja asiakaspalvelun. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.11. Kansainvälisten asiakkaiden opastaminen luonnossa, 30 osp (200761)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- suunnitella ja valmistella opastuspalvelun vieraalla kielellä
- toteuttaa kansainvälisille asiakkaille opastuspalvelun luontoympäristössä
- toimia asiakaspalvelutilanteissa vieraalla kielellä
- toimia säädösten ja kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti.

Arviointi

Opiskelija suunnittelee ja valmisteele opastuspalvelun vieraalla kielellä.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• suunnittelee vieraskielisen palvelun tarvittaessa yhteistyössä yrittäjän tai toiminta-alueen yrittäjien kanssa• valmisteele palvelun huomioiden asiakasryhmän kulttuurierot• laatii palvelulle toteuttamiskelpoisen aikataulun• laatii turvallisuussuunnitelman palveluun tai suorituspaikkaan• määrittää ja varaa palveluun tarvittavat varusteet ja muut resurssit• hoitaa palvelun järjestelyissä ennakkovalmistelut ja yhteydenpidon asiakkaisiin tarvittavilta osin myös vieraalla kielellä• laatii palvelusta vieraskielisen esitteen ja ennakko-ohjeistuksen asiakkaille• laatii palvelukohtaisen kustannuslaskelman, josta selviää hinnan muodostuminen• laatii palvelusta laskun.

Opiskelija toteuttaa kansainvälisille asiakkaille opastuspalvelun luontoympäristössä.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• opastaa palvelun eri vaiheineen sujuvasti vieraalla kielellä laatimaansa suunnitelmaa ja aikataulua noudattaen• ennakoii riskejä ja tunnistaa vaaratilanteet sekä muuttaa toimintaansa tilanteiden tai olosuhteiden muuttuessa• tarkistaa asiakkaiden oikean varustuksen• neuvoo vieraalla kielellä ja valvoo toimintaan liittyvien välineiden käyttöä• varmistaa tulleeensa toimintaohjeissa ymmärretyksi• tunnistaa asiakkaiden osaamisen rajat• hallitsee yleiset ensiaputaidot EA2-tasoisesti ja antaa tarvittaessa ensiapua.

Opiskelija toimii asiakaspalvelutilanteissa vieraalla kielellä.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• johtaa toimintaa selkeästi• toimii vuorovaikutteisesti ja osallistaa asiakkaita mahdollisuuksien mukaan• toimii luontevasti eri kulttuurien edustajien kanssa• ottaa huomioon eri kulttuurien toimintatavat ja erityispiirteet• kertoo sujuvasti vieraalla kielellä paikallisesta ja alueellisesta luonnosta sekä kulttuurista• käyttää kattavasti toimintaan liittyvää vieraskielistä sanastoa• huolehtii asiakkaiden hyvinvoinnista ja turvallisuudesta• opastaa ja ohjeistaa asiakkaita ryhmänä ja yksittäisinä asiakkaina mahdollistaen positiivisen luontokokemuksen• hankkii ja vastaanottaa palautetta toiminnastaan määrittäen kehittämistarpeet.

Opiskelija toimii säädösten ja kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• toimii palveluun liittyvän lainsäädännön, lupakäytäntöjen ja viranomaisohjeiden mukaisesti• ottaa huomioon palveluun liittyvät vastuut ja mahdolliset pätevyysvaatimukset• kunnioittaa maanomistajien ja paikallisen asukkaiden oikeuksia• toimii alueella ottaen huomioon toimintaympäristön kulttuurin ja muun elinkeinotoiminnan• ottaa toiminnassaan huomioon välineiden kestoon ja huoltoon vaikuttavat tekijät• opastaa omalla esimerkillään asiakkaita ympäristömyönteiseen toimintaan• minimoi ympäristön kuormituksen toiminnassaan• järjestää toimintansa jätehuollon jätelainsäädännön mukaisesti.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä suunnittelemalla ja toteuttamalla turvallisen opastuspalvelun vieraalla kielellä maasto-olosuhteissa. Opiskelija osoittaa hallitsevansa valitseman kielen, ryhmän opastamisen ja asiakaspalvelun. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.12. Luontokohteiden rakentaminen, 40 osp (200762)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- selvittää luontokohteen käyttäjätarpeen
- laatia toteutussuunnitelman luontokohteen rakennuspalvelusta
- toteuttaa luontokohteen rakennustyökokonaisuuden
- suunnitella luontokohteen huollon
- toimia säädösten ja kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti.

Arviointi

Opiskelija selvittää luontokohteen käyttäjätarpeen.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• arvioi luontokohteelle käyttäjäryhmät• ottaa huomioon eri käyttäjäryhmien tarpeet luontokohteelle• ottaa suunnittelun alkuvaiheessa huomioon maanomistajien mielipiteet ja tavoitteet• ottaa huomioon luontokohteen ominaispiirteet, mahdollisuudet ja rajoitukset• sovittaa eri käyttäjäryhmien tarpeet yhteensopivaksi.

Opiskelija laatii toteutussuunnitelman luontokohteen rakennuspalvelusta.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• tekee luontokohteen rakennuspalvelun toteutussuunnitelman käyttäjätarpeen pohjalta• ottaa suunnittelussa huomioon luonnonsuojelun, luonnon tarjoamat hyvinvointivaikutukset ja ympäristön kestävä kehityksen• selvittää maanomistajaoikeudet ja tekee tarvittaessa sopimukset maanomistajien kanssa• tekee realistisen työsuunnitelman huomioiden rahoituksen ja muut resurssit• aikatauluttaa palvelun toteutuksen realistisesti• valitsee kohteeseen sopivat mallit ja materiaalit ottaen huomioon kestävä kehityksen, huollettavuuden ja elinkaariajattelun• määrittää rakennustyön resurssit• tekee kustannuslaskelman, josta selviää kulurakenne• määrittää työhön saatavat rahoitusmahdollisuudet• laatii tarjouksen ja sopimusasiakirjan tarpeen mukaisesti.

Opiskelija toteuttaa luontokohteen rakennustyökokonaisuuden.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• rakentaa suunnitelman mukaisesti luontokohteiden rakenteet• toteuttaa palvelun ergonomisesti ja työturvallisuusmääräysten mukaisesti• käyttää työssään rakentamiseen tarvittavia työvälineitä ja työkoneita sujuvasti• varmistaa työn laadun• toimii kustannustehokkaasti• toteuttaa palvelun sopimuksen ja suunnitelman mukaisesti• hankkii ja vastaanottaa palautetta määrittäen kehittämistarpeet.

Opiskelija suunnittelee luontokohteen huollon.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• määrittää luontokohteen huollon tarpeen• määrittää huoltotyön resurssit• tekee kohteelle huoltosuunnitelman• selvittää huollon vastuutahon.

Opiskelija toimii säädösten ja kestävä kehityksen periaatteiden mukaisesti.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• toimii palveluun liittyvän lainsäädännön, lupakäytäntöjen ja viranomaisohjeiden mukaisesti• ottaa huomioon rakennuspalveluihin liittyvät vastuut ja pätevyysvaatimukset• kunnioittaa maanomistajien ja paikallisten asukkaiden oikeuksia• toimii alueella ottaen huomioon toimintaympäristön kulttuurin ja muun elinkeinotoiminnan• opastaa esimerkiksi yhteistyökumppaneita ympäristömyönteiseen toimintaan• minimoi ympäristön kuormituksen toiminnassaan• järjestää toimintansa jätehuollon jätelainsäädännön mukaisesti.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä suunnittelemalla ja rakentamalla ulkoilureitin tai -alueen. Opiskelija osoittaa osaamisensa tekemällä luontokohteeseen rakenteita, opasteita ja viitoituksia. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.13. Luontoalan yritystoiminnan suunnittelu, 30 osp (200763)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- arvioida edellytyksiään toimia luontoalan yrittäjänä
- laatia liiketoimintasuunnitelman
- selvittää yrityksen kannalta tärkeät verkostot.

Arviointi

Opiskelija arvioi edellytyksiään toimia luontoalan yrittäjänä.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• arvioi realistisesti ammatillista osaamistaan ja valmiuksia toimia luontoalan yrittäjänä• arvioi yritystoimintaan liittyvät henkilökohtaiset hyödyt ja riskit• arvioi yritystoimintaan tarvittavien omien resurssien riittävyyden• selvittää yritystoiminnan edellyttämät tietotekniikkataidot.

Opiskelija laatii liiketoimintasuunnitelman.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• laatii liikeideaansa pohjautuvan liiketoimintasuunnitelman• esittää liikeideaansa mukaiset testatut tuotteet tai palvelut• esittää liikeideaansa mukaiset asiakasryhmät• laatii SWOT-analyysin liikeidean arvioinnin tueksi• suunnittelee yritystoiminnan tukemaan kestävän kehityksen periaatteita• suunnittelee yrityksen toiminnan säädösten ja määräysten mukaisesti• määrittää yritystoiminnassa tarvittavat fyysiset resurssit• selvittää yrityksen perustamiseen tarvittavat toimenpiteet ja asiakirjat• perustelee valitsemansa yritysmuodon• suunnittelee yrityksen käynnistämisvaiheen rahoituksen• laatii realistisen kustannus- ja kannattavuuslaskelman• suunnittelee talouden ja kannattavuuden seurannan• laatii markkinointisuunnitelman liikeidean mukaisesti• laatii säädösten mukaisen turvallisuusasiakirjan yrityksen toiminnasta• selvittää yrityksen tarvitseman vakuutusturvan• suunnittelee yrityksen kirjanpidon järjestämisen• hyödyntää tarvittaessa asiantuntijoiden apua.

Opiskelija selvittää yrityksen kannalta tärkeät verkostot.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• selvittää, millaisia toimintaverkostoja yritys tarvitsee• selvittää verkostoihin kuulumiseen liittyvät hyödyt, riskit ja vastuut• selvittää verkostomarkkinoinnin mahdollisuuksia yrityksen tuotteiden tai palveluiden markkinoinnissa.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä laatimalla liiketoimintasuunnitelman ja arvioimalla edellytyksensä toimia luontoalan yrittäjänä. Yritystoiminnan suunnittelun osaamisen voi näyttää myös suunnittelemalla olemassa olevan yrityksensä toiminnan laajentamisen luontoalalle. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.14. Luonnontuotteiden talteenottaminen, 40 osp (200764)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- suunnitella luonnontuotteiden talteenoton
- talteenottaa luonnontuotteita
- vastaanottaa luonnontuotteita
- järjestää luonnontuotteiden kuljetuksen.

Arviointi

Opiskelija suunnittelee luonnontuotteiden talteenoton.

Raaka-aineiden valitseminen	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• tunnistaa ja valitsee luonnosta talteenotettavia syötäviä tai ei-syötäviä raaka-aineita (ks. liite 2)• valitsee raaka-aineet kestävän talteenoton periaatteiden mukaisesti• tekee laskelmat tarvittavista raaka-ainemääristä• tekee raaka-aineiden hankinta-alueiden valinnan ja poiminnan suunnittelun käyttäen karttaa tai sähköisiä paikannusvälineitä• hankkii tarvittavat luvat talteenottoon kirjallisesti tai suullisesti.

Talteenoton turvallisuuden suunnittelu	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• tekee turvallisuussuunnitelman poimijoiden ja vastaanoton toimintaan liittyen riittävällä tasolla• laatii omavalvontasuunnitelman ohjeiden mukaisesti raaka-aineen niin vaatiessa.

Talteenottoon valmistautuminen	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • varmistaa talteenottoon osallistuvat poimijat • kouluttaa poimijat talteenottoon tuloksellisesti • varmistaa talteenotettujen raaka-aineiden ostajat yhteistyökykyisesti • tekee myyntisopimuksen yhteistyössä ostajan kanssa • hakee luvat eri maista tuleville poimijoille tarpeen mukaan • suunnittelee poimijaverkoston ohjeistuksen laatien tarvittavat materiaalit tarvittaessa vieraalla kielellä ja asiantuntijaa käyttäen • valitsee ja hankkii soveltuvat laitteet ja välineet talteenottoon.

Luonnontuotteiden vastaanoton suunnittelu	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • suunnittelee raaka-aineen vastaanottopaikan kestävän kehityksen periaatteita edistäen • suunnittelee raaka-aineen varastoinnin sen vaatimalla tavalla • valitsee logistisesti ja hygieenisesti oikeat ratkaisut raaka-aineen kuljetuksiin • suunnittelee vastaanottopisteen työergonomialtaan hyväksi.

Opiskelija talteenottaa luonnontuotteita.

Syötävien tai ei-syötävien raaka- aineiden talteenoton ohjaus	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • opastaa talteenoton kannalta olennaisten lajien tunnistuksessa asiantuntevasti varmistaen, että poimija tunnistaa talteenotettavan raaka-aineen • ilmaisee itsensä selkeästi vuorovaikutustilanteissa tarvittaessa myös vieraalla kielellä sekä hankkii käänösapua tilanteen edellyttämällä tavalla • kuuntelee ja ottaa huomioon toisen yksilön kohtaamistilanteissa vuorovaikutteisesti • ohjeistaa poimijoita jokamiehen oikeuksista selkeästi • opastaa toimimaan talteenoton ja kauppakunnostuksen laatukriteerien mukaisesti • opastaa luonnonmukaiseen tuotantoon liittyvät kriteerit tilanteen vaatimalla tavalla • ohjeistaa poimijat toimimaan luonnon monimuotoisuutta kunnioittaen, suojelemaan arvokkaita kasvilajeja sekä toimimaan vastuuntuntoisesti luontoa ja toisia ihmisiä kohtaan • opastaa tulokselliseen ja ergonomiseen talteenottoon • ohjeistaa kriisi- ja onnettomuustilanteissa toimimisesta • ohjeistaa talteenoton välineiden käytön ja huollon poimijoille • neuvoo poimijoille luonnontuotteiden esiintymis- ja talteenottopaikat • ohjeistaa liikkumaan maastossa luonnonarvoja, maanomistajia ja paikallisia asukkaita kunnioittavalla tavalla.

Talteenottotilanteissa toimiminen	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • huolehtii luonnontuotteita talteen ottavista ryhmistä maastossa joko itse tai verkoston avulla • lajittelee talteenotettavat raaka-aineet ostajan vaatimalla tavalla • valvoo omavalvonnan toteutumista tilanteen edellyttäessä • huolehtii tuotteiden säilyvyydestä talteenotosta jatkojalostukseen • noudattaa turvallisuussuunnitelmaa.

Opiskelija vastaanottaa luonnontuotteita.

Luonnontuotteiden vastaanottoaikan kokoaminen	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • hankkii luvat vastaanottoaikan sijoittamiseen ja rakentamiseen säädösten mukaisesti • pystyttää luonnontuotteiden vastaanottoaikan itsenäisesti tai työvoimaa käyttäen • laatii vastaanottoaikan opasteet ja ohjetaulut • hankkii vastaanottoon oikeanlaisen kaluston ja tarvikkeet.

Luonnontuotteiden osto ja myynti	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • tarkistaa vastaanotettavien luonnontuotteiden laadun aistinvaraisesti • hinnoittelee vastaanottamansa luonnontuotteet kannattavasti • hyödyntää asiakasrekisteriä luonnontuotteiden ostossa ja myynnissä • maksaa luonnontuotteita talteenottaville poimijoille sovitun mukaisesti • hoitaa myynnin laskituksen • hoitaa osto- ja myyntiliikenteeseen tarvittavat raportoinnit • palvelee asiakkaita kohteliaasti erilaisissa osto- ja myyntiin liittyvissä tilanteissa • varastoi vastaanottamansa luonnontuotteet raaka-aineen vaatimalla tavalla • määrittää luonnontuotteiden jäljitettävyyden ostettaessa poimijalomakkeen tai vastaavan avulla ja myynnissä eräkoodien avulla • pyytää asiakaspalautteen raaka-aineen vastaanottajalta.

Opiskelija järjestää luonnontuotteiden kuljetuksen.

Kuljetuksen järjestäminen	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• valitsee oikeanlaisen kustannustehokkaan kuljetusmenetelmän raaka-aineelle joko suoraan maastosta jatkojalostukseen tai vastaanottopisteen kautta jatkojalostukseen• huolehtii käytettävän kuljetusvälineen puhtaudesta ja kunnossapidosta• huolehtii luonnontuotteiden säilyvyydestä tarvittavan kuljetuksen aikana• noudattaa raaka-aineen vaatimia säännöksiä• pakkaa raaka-aineet joko itsenäisesti tai työvoimaa käyttäen kuljetusta varten• huolehtii kuljetuksiin liittyvistä dokumenteista ja jäljitettävyyssiakirjoista• varmistaa lähetyksen perillemenon välittömästi kuljetuksen jälkeen.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä suunnittelemalla ja toteuttamalla poimijaverkoston avulla tapahtuvan luonnontuotteen talteenoton valitsemallaan raaka-aineella omaan jatkojalostustoimintaan tai tilauksesta toiselle ostajalle. Opiskelija voi osoittaa ammattitaitonsa yrityksen omassa ostopisteessä, erillisessä pisteessä, kiertävässä autossa tai maastossa olevassa keruuvastaanottopisteessä. Opiskelija osoittaa lajintunnistusosaamisen liitteen 2 mukaisesti käytännön työtehtävien yhteydessä, lajintunnistustentillä tai simuloitussa tilanteessa. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.15. Luonnontuoteneuvojana toimiminen, 30 osp (200765)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- suunnitella luonnontuotealan yritysneuvontaa
- toteuttaa luonnontuotealan yritysneuvontaa
- suunnitella ja toteuttaa luonnontuotealan kuluttajaneuvontaa.

Arviointi

Opiskelija suunnittelee luonnontuotealan yritysneuvontaa.

Tavoitteen määrittely yritysneuvonnassa	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• määrittelee neuvonnan tarpeen asiakaslähtöisesti• määrittelee asiakkaan kanssa neuvonnan tavoitteen ottamalla huomioon asiakkaan tieto- ja taitotason ja motivaation• selvittää asiakkaan taloudelliset neuvonnan mahdollisuudet• varmistaa, että asiakas ymmärtää neuvonnan tavoitteen.

Neuvontaprosessin suunnittelu	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> sopii neuvonnan asiiasällöstä, menetelmistä ja aikataulusta asiakkaan kanssa kirjallisesti suunnittelee neuvonnan ottaen huomioon oman ja asiakkaan osaamisen arvioi muiden asiantuntijoiden käytön tarpeen ja kustannukset laatii neuvontabudjetin ja hinnoittelee neuvontapalvelun kannattavasti.

Opiskelija toteuttaa luonnontuotealan yritysneuvontaa.

Yritysneuvonnan toteuttaminen	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> käyttää neuvontatyössä ajanmukaisia neuvonta-, suunnittelu-, arviointi- ja kehittämistyövälineitä tekee neuvonnassa mukana olevien kanssa salassapitosopimuksen neuvoo luonnontuotealaa koskevien kansainvälisten ja kansallisten määräysten ja säädösten merkityksen yritystoiminnalle ehdottaa tilanteeseen sopivia ratkaisuja ja perustelee ne ohjaa yrittäjää valitsemaan kokonaisuuden kannalta kannattavan vaihtoehdon hyödyntää tietoa ja asiantuntijoita neuvonnan toteuttamiseksi tilanteen edellyttämällä tavalla käsittelee asiakasta koskevaa aineistoa luottamuksellisesti soveltaa luonnontuotealan ja toimintakentän tuntemustaan neuvonnassa asiantuntevasti toimii vuorovaikutteisesti kuunnellen ja antaen palautetta rakentavasti.

Neuvontatilanteen arviointi	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> arvioi neuvontatilanteen onnistumista resurssien ja aikataulun mukaisesti kerää palautetta asiakaspalvelun onnistumisesta kerää palautetta neuvonnan vaikuttavuudesta kehittää toimintaansa arvioinnin mukaisesti.

Opiskelija suunnittelee ja toteuttaa luonnontuotealan kuluttajaneuvontaa.

Kuluttajaneuvonnan tavoitteen määrittely	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> valitsee luonnontuotteet neuvontaan asiantuntemuksensa ja neuvontatarpeen pohjalta määrittelee neuvonnan tavoitteen tapahtumalle kuluttajan tarpeen tai tapahtuman luonteen pohjalta selvittää kuluttajaneuvonnan tavoitteen taloudelliset mahdollisuudet etsii rahoitusmuodon ja -tavan kuluttajaneuvonnalle määrittelee kohderyhmän tapahtumalle tai tilaisuudelle.

Kuluttajaneuvonnan suunnittelu	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • suunnittelee tapahtuman asiasisällöt ja neuvontamenetelmät • suunnittelee tarvittavan materiaalin ja kaluston tapahtumaan • hankkii sopivan tilan sekä tarvittavat luvat • suunnittelee tapahtumapaikan sisustuksen hyödyntäen luonnontuotteita • laskee toteuttamiskustannukset ja hinnoittelee tapahtuman sen pohjalta kannattavasti • tekee tapahtuman ohjelman ja aikatauluttaa sen realistisesti • sopii muiden asiantuntijoiden osallistumisesta ja osallistumistavoista tarvittavilla sopimuksilla • osallistuu tapahtuman turvallisuuden suunnitteluun.

Kuluttajaneuvonnan toteuttaminen	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • sopii tapahtuman tai tilaisuuden pitopaikan tilan omistajan tai vuokraajan kanssa • tekee tai hankkii suunnitellut materiaalit ja kaluston neuvonnan toteuttamiseen ja sisustukseen • neuvoo kuluttajia asiantuntevasti tapahtumissa ja tilaisuuksissa kertoen luonnontuotteiden käytöstä • ohjaa ja neuvoo ryhmiä sisällä tai ulkona tapahtuvissa neuvontatilaisuuksissa vuorovaikutteisesti kuunnellen ja antaen palautetta • seuraa tapahtuman tavoitteiden toteutumista valitsemallaan tavalla • huolehtii tapahtuman jälkeisestä tiedotuksesta.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä luonnontuotealan yritys- ja kuluttajaneuvonnassa. Ammattitaidon osoittaminen on neuvonnallinen tehtävä järjestössä, yrityksessä tai hankkeen yhteydessä. Ammattitaito osoitetaan suunnittelemalla ja toteuttamalla kuluttajille suunnattu luonnontuotteisiin liittyvä tapahtuma ja yrittäjille suunnattu neuvonta. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.16. Luonnontuotteiden jalostaminen elintarvikkeiksi, 30 osp (200766)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- suunnitella luonnontuotteista elintarvikkeita
- tilata ja varastoida raaka-aineet
- valmistaa luonnontuotteista elintarvikkeita
- pakata ja varastoida valmistetut tuotteet.

Arviointi

Opiskelija suunnittelee luonnontuotteista elintarvikkeita.

Markkinatilanteen arvioiminen	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• selvittää kuluttajien ja muiden asiakasryhmien luonnontuotteita koskevaa kiinnostusta ja ennakoi tulevaisuuden kulutustrendejä• innovoi kysynnän ja tarpeen mukaan elintarvikkeen• selvittää kilpailijoiden markkinoilla olevat vastaavat tuotteet.

Tuotekehitys	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• suunnittelee luonnontuotteita sisältävän elintarvikkeen käyttäen lainsäädännössä hyväksytyjä raaka-aineita tai hankkii uuselintarvikeluvan• valitsee raaka-aineet ottamalla huomioon allergiat ja erityisruokavaliot• suunnittelee tuotereseptin innovoimalleen tuotteelle käyttäen mahdollisimman vähän lainsäädännön mukaisia lisä- ja apuaineita• tekee koe-eriä reseptin mukaisesti• kehittää tuotteen kohderyhmän ja jakelukanavan mukaisesti• testaa tuotteen testiryhmällä keräten palautetta• muuntaa tarpeen mukaan reseptin sisältöä ja raaka-aineita testitulosten mukaan• toteuttaa tuotteelle koemarkkinoinnin ja hyödyntää palautetta kehittämistyössä• suunnittelee tuotantoprosessin kehittämälleen tuotteelle siten, että tuotantoprosessi etenee joustavasti ja tavoitteiden mukaisesti• määrittää tuotteelle säilyvyysajan sopivaa menetelmää käyttäen• arvioi kehitettyä tuotetta aistinvaraisesti• laskee eri tuotantomääriin tarvittavat raaka-ainemäärät varmistaen aineiden saatavuuden• huolehtii tarvittavasta omavalvontasuunnitelmasta.

Pakkauksen suunnittelu	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• suunnittelee pakkaustavan tuotteen kohderyhmän mukaisesti käyttäen tarvittaessa asiantuntijoita• valitsee tuotteelle sopivat ja lainsäädännön mukaiset pakkausmateriaalit• valitsee pakkausmateriaalin erottuakseen kilpailijoista• suunnittelee pakkaukselle myyvän ulkoasun käyttäen tarvittaessa asiantuntijoita• suunnittelee pakkausmerkinnät tuotetta koskevan lainsäädännön mukaisesti• huomioi pakkausten ekologisuuden ja kierrätävyyden.

Opiskelija tilaa ja varastoi raaka-aineet.

Raaka-aineiden ja tarvikkeiden tilaaminen	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• laskee tarvittavat raaka-ainemäärät ja aikatauluttaa toimitukset suhteuttaen ne tuotantoon ja yrityksen resursseihin• kilpailuttaa ja valitsee raaka-aine- ja tarviketoimittajat• tekee tarvittavat alihankintasopimukset ja tilaa raaka-aineet ja tarvikkeet.

Raaka-aineiden vastaanotto ja varastointi	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• tarkistaa vastaanottamansa raaka-aineen määrän ja laadun tilauksenmukaisuuden• reklamoi tarvittaessa toimituksen ongelmatilanteessa toimitusehtojen mukaisesti• varastoi luonnontuotteet säilyvyyden ja käyttöönoton kannalta toimivasti• pitää varastokirjanpitoa raaka-aineista.

Opiskelija valmistaa luonnontuotteista elintarvikkeita.

Raaka-aineen esikäsittely	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• ottaa esikäsittelyyn varastosta tuotantoerään sopivan raaka-ainemäärän• tekee raaka-aineille käyttötarkoituksen mukaisen esikäsittelyn taloudellisesti ja hygieenisesti• toimii elintarvikelain ja muiden elintarvikkeiden valmistusta koskevien säädösten mukaisesti.

Luonnontuotteiden jalostaminen	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• valmistaa luonnontuotteista elintarvikkeen valitsemaansa menetelmää ja reseptiä käyttäen• toimii lainsäädännön ja määräysten mukaisesti ja hankkii tarvittavat luvat ammattimaiseen tuotantoon• valmistaa tuotteen käyttäen raaka-aineita taloudellisesti• arvioi valmiin tuotteen laatua aistinvaraisesti• pääättelee ja korjaa mahdollisten tuotevirheiden syyt• toimii elintarvikealan hygieniasäännösten mukaisesti ja huolehtii tarvittavista luvista ja todistuksista• tulkitsee elintarvikkeen laatuanalyysin tuloksia ja toimii niiden mukaisesti• tekee omavalvontasuunnitelman edellyttämät toimenpiteet, mittaukset ja merkinnät• tulkitsee omavalvonnan mittauksissa saatuja tuloksia ja tekee tarvittavat korjaavat toimenpiteet.

Koneiden ja laitteiden käyttäminen	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • käyttää koneita ja laitteita turvallisesti • säätää tarvittaessa koneita ja laitteita valmistusprosessien aikana itse tai asiantuntijoiden apua käyttäen • puhdistaa ja huoltaa koneita ja laitteita elintarvikelainsäädännön mukaisilla aineilla ja välineillä • kertoo tarvittaessa koneiden ja laitteiden kunnosta huoltohenkilölle ja työtiimille tai tilaa huollon.

Opiskelija pakkaa ja varastoi valmistetut tuotteet.

Tuotteiden pakkaaminen ja merkitseminen	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • pakkaa valmistetut tuotteet tarkoituksenmukaisella ja turvallisella menetelmällä • merkitsee tuotepakkaukseen tiedot noudattaen viranomaisohjeita eri tuotteiden ja tuoteryhmien pakollisista merkinnöistä • liittää pakkaukseen tarvittavat etiketit näkyvästi, selvästi ja pysyvästi • huolehtii pakkausmerkintöjen ajantasaisuudesta • lajittelee, kierrättää ja hävittää pakkausjätteet oikein.

Tuotteiden varastointi	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • varastoi pakatut tuotteet elintarvikkeen vaatimalla tavalla huolehtien kylmäketjun katkeamattomuudesta tuotteen vaatimalla tavalla • pitää varastokirjanpitoa tuotteista.

Kuljetuksen hoitaminen	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • kokoaa ostajan tarpeen mukaisia pakkauseriä • laatii lähetyslistat • valitsee kuljetuksen tuotteen vaatimusten mukaan • kilpailuttaa ja tilaa kuljetuksen • hoitaa tuotteen kuljetukseen.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä luonnontuotteiden jatkojalostusyrityksessä. Opiskelija valmistaa suunnittelemansa raaka-ainevalikoimaltaan tai valmistusmenetelmältään monipuolisen jatkojalosteen raaka-aineista valmiiksi pakatuksi tuotteeksi ja hoitaa tuotteen markkinoille. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.17. Luonnontuotteiden jalostaminen eläinten hyvinvointiin, 30 osp (200767)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- suunnitella luonnontuotteista eläinten hyvinvointituotteita
- tilata ja varastoida raaka-aineet
- valmistaa luonnontuotteista eläinten hyvinvointituotteita
- pakata ja varastoida valmistetut tuotteet.

Arviointi

Opiskelija suunnittelee luonnontuotteista eläinten hyvinvointituotteita.

Markkinatilanteen arvioiminen	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• selvittää eläinten hyvinvointituotteita koskevaa kiinnostusta ja ennakoi tulevaisuuden kulutustrendejä• innovoi kysynnän ja tarpeen mukaan eläinten hyvinvointituotteen• selvittää kilpailijoiden markkinoilla olevat vastaavat tuotteet.

Tuotekehitys	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• suunnittelee luonnontuotteita sisältävän eläinten hyvinvointituotteen käyttäen lainsäädännössä hyväksytyjä raaka-aineita• valitsee raaka-aineet ottamalla huomioon allergiat ja erityisruokavaliot• suunnittelee tuotteen määrittäen sen vaikutuksen eläinten hyvinvointiin• ottaa suunnittelussa huomioon lajin käyttäytymisen, fysiologian ja anatomian näkökulmat• suunnittelee tuotereseptin innovoimalleen tuotteelle käyttäen mahdollisimman vähän lainsäädännön mukaisia lisä- ja apuaineita• tekee koe-eriä reseptin mukaisesti• kehittää tuotteen kohderyhmän ja jakelukanavan mukaisesti• testaa tuotteen testiryhmällä keräten palautetta• muuntaa tarpeen mukaan reseptin sisältöä ja raaka-aineita testitulosten mukaan• toteuttaa tuotteelle koemarkkinoinnin ja hyödyntää palautetta kehittämistyössä• suunnittelee tuotantoprosessin kehittämälleen tuotteelle siten, että tuotantoprosessi etenee joustavasti ja tavoitteiden mukaisesti• määrittää tuotteelle säilyvyysajan soveltuvaa menetelmää käyttäen• arvioi kehitettyä tuotetta aistinvaraisesti• laskee eri tuotantomääriin tarvittavat raaka-ainemäärät varmistaen aineiden saatavuuden• huolehtii tarvittavasta omavalvontasuunnitelmasta.

Pakkauksen suunnittelu	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • suunnittelee pakkaustavan tuotteen kohderyhmän mukaisesti käyttäen tarvittaessa asiantuntijoita • valitsee tuotteelle sopivat ja lainsäädännön mukaiset pakkausmateriaalit • valitsee pakkausmateriaalin erottuakseen kilpailijoista • suunnittelee pakkaukselle myyvän ulkoasun käyttäen tarvittaessa asiantuntijoita • suunnittelee pakkausmerkinnät tuotetta koskevan lainsäädännön mukaisesti • huomioi pakkausten ekologisuuden ja kierrättävyyden.

Opiskelija tilaa ja varastoi raaka-aineet.

Raaka-aineiden ja tarvikkeiden tilaaminen	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • laskee tarvittavat raaka-ainemäärät ja aikatauluttaa toimitukset suhteuttaen ne tuotantoon ja yrityksen resursseihin • kilpailuttaa ja valitsee raaka-aine- ja tarviketoimittajat • tekee tarvittavat alihankintasopimukset ja tilaa raaka-aineet ja tarvikkeet.

Raaka-aineiden vastaanotto ja varastointi	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • tarkistaa vastaanottamansa raaka-aineen määrän ja laadun tilauksenmukaisuuden • reklamoi tarvittaessa toimituksen ongelmatilanteessa toimitusehtojen mukaisesti • varastoi luonnontuotteet säilyvyyden ja käyttöönoton kannalta toimivasti • pitää varastokirjanpitoa raaka-aineista.

Opiskelija valmistaa luonnontuotteista eläinten hyvinvointituotteita.

Raaka-aineen esikäsittely	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • ottaa esikäsittelyyn varastosta tuotantoerään sopivan raaka-ainemäärän • tekee raaka-aineille käyttötarkoituksen mukaisen esikäsittelyn taloudellisesti ja hygieenisesti.

Luonnontuotteiden jalostaminen eläinten hyvinvointituotteiksi	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • valmistaa luonnontuotteista eläinten hyvinvointituotteen valitsemaansa menetelmää ja reseptiä käyttäen • toimii lainsäädännön ja määräysten mukaisesti ja hankkii tarvittavat luvat ammattimaiseen tuotantoon • valmistaa tuotteen käyttäen raaka-aineita taloudellisesti • arvioi valmiin tuotteen laatua aistinvaraisesti • pääättelee ja korjaa mahdollisten tuotevirheiden syyt • toimii hygieniasäännösten mukaisesti.

Koneiden ja laitteiden käyttäminen	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • käyttää koneita ja laitteita turvallisesti • säätää tarvittaessa koneita ja laitteita valmistusprosessien aikana itse tai asiantuntijoiden apua käyttäen • puhdistaa ja huoltaa koneita ja laitteita lainsäädännön mukaisilla aineilla ja välineillä • kertoo tarvittaessa koneiden ja laitteiden kunnosta huoltohenkilölle ja työtiimille tai tilaa huollon.

Opiskelija pakkaa ja varastoi valmistetut tuotteet.

Tuotteiden pakkaaminen ja merkitseminen	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • pakkaa valmistetut tuotteet tarkoituksenmukaisella ja turvallisella menetelmällä • merkitsee tuotepakkaukseen tiedot noudattaen viranomaisohjeita eri tuotteiden ja tuoteryhmien pakollisista merkinnöistä • liittää pakkaukseen tarvittavat etiketit näkyvästi, selvästi ja pysyvästi • huolehtii pakkausmerkintöjen ajantasaisuudesta • lajittelee, kierrättää ja hävittää pakkausjätteet oikein.

Tuotteiden varastointi	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • varastoi pakatut tuotteet niiden vaatimalla tavalla huolehtien kylmä-, lämmin- tai kuivaketjun katkeamattomuudesta • pitää varastokirjanpitoa tuotteista.

Kuljetuksen hoitaminen	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • kokoaa ostajan tarpeen mukaisia pakkauseriä • laatii lähetyslistat • valitsee kuljetuksen tuotteen vaatimusten mukaan • kilpailuttaa ja tilaa kuljetuksen • hoitaa tuotteen kuljetukseen.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä eläinten rehuja tai muita hyvinvointituotteita jalostavassa yrityksessä. Opiskelija valmistaa suunnittelemansa raaka-ainevalikoimaltaan tai valmistusmenetelmältään monipuolisen eläinten hyvinvointituotteen raaka-aineista valmiiksi pakatuksi tuotteeksi ja hoitaa tuotteen markkinoille. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.18. Luonnontuotteisiin perustuvien hyvinvointituotteiden valmistaminen, 30 osp (200768)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- suunnitella luonnontuotteista hyvinvointituotteita
- tilata ja varastoida raaka-aineet
- valmistaa luonnontuotteista hyvinvointituotteita
- pakata ja varastoida valmistetut tuotteet.

Arviointi

Opiskelija suunnittelee luonnontuotteista hyvinvointituotteita.

Markkinatilanteen arvioiminen	
Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• selvittää kuluttajien ja muiden asiakasryhmien hyvinvointituotteita koskevaa kiinnostusta ja ennakoii tulevaisuuden kulutustrendejä• hyödyntää suunnittelussa perinnetietoutta ja paikallista kulttuuria• innovoi kysynnän ja tarpeen mukaan tuotteen• selvittää kilpailijoiden markkinoilla olevat vastaavat tuotteet.

Tuotekehitys	
Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• hankkii tarvittavat luvat ammattimaiseen tuotantoon säädösten mukaisesti• suunnittelee luonnontuotteita sisältävän hyvinvointituotteen käyttäen lainsäädännössä hyväksytyjä raaka-aineita• valitsee raaka-aineet ottamalla huomioon allergiat• suunnittelee tuotteen tietäen sen vaikutuksen hyvinvointiin• suunnittelee tuotereseptin innovoimalleen tuotteelle käyttäen lainsäädännön mukaisia lisä- ja apuaineita• tekee koe-eriä reseptin mukaisesti• kehittää tuotteen kohderyhmän ja jakelukanavan mukaisesti• testaa tuotteen testiryhmällä keräten palautetta• muuntaa tarpeen mukaan reseptin sisältöä ja raaka-aineita testitulosten mukaan• toteuttaa tuotteelle koemarkkinoinnin ja hyödyntää palautetta kehittämistyössä• suunnittelee tuotantoprosessin kehittämälleen tuotteelle siten, että tuotantoprosessi etenee joustavasti ja tavoitteiden mukaisesti• määrittää tuotteelle säilyvyysajan soveltuvaa menetelmää käyttäen• arvioi kehitettyä tuotetta aistinvaraisesti• laskee eri tuotantomääriin tarvittavat raaka-ainemäärät varmistaen aineiden saatavuuden• huolehtii tarvittavasta omavalvontasuunnitelmasta.

Pakkauksen suunnittelu	
Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • suunnittelee pakkaustavan tuotteen kohderyhmän mukaisesti käyttäen tarvittaessa asiantuntijoita • valitsee tuotteelle sopivat ja lainsäädännön mukaiset pakkausmateriaalit • valitsee pakkausmateriaalin erottuakseen kilpailijoista • suunnittelee pakkaukselle myyvän ulkoasun käyttäen tarvittaessa asiantuntijoita • suunnittelee pakkausmerkinnät tuotetta koskevan lainsäädännön mukaisesti • huomioi pakkausten ekologisuuden ja kierrättävyyden.

Opiskelija tilaa ja varastoi raaka-aineet.

Raaka-aineiden ja tarvikkeiden tilaaminen	
Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • laskee tarvittavat raaka-ainemäärät ja aikatauluttaa toimitukset suhteuttaen ne tuotantoon ja yrityksen resursseihin • kilpailuttaa ja valitsee raaka-aine- ja tarviketoimittajat • tekee tarvittavat alihankintasopimukset ja tilaa raaka-aineet ja tarvikkeet.

Raaka-aineiden vastaanotto ja varastointi	
Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • tarkistaa vastaanottamansa raaka-aineen määrän ja laadun tilauksenmukaisuuden • reklamoi tarvittaessa toimituksen ongelmatilanteessa toimitusehtojen mukaisesti • varastoi luonnontuotteet säilyvyyden ja käyttöönoton kannalta toimivasti • pitää varastokirjanpitoa raaka-aineista.

Opiskelija valmistaa luonnontuotteista hyvinvointituotteita.

Raaka-aineen esikäsittely	
Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • ottaa esikäsittelyyn varastosta tuotantoerään sopivan raaka-ainemäärän • tekee raaka-aineille käyttötarkoituksen mukaisen esikäsittelyn taloudellisesti ja hygieenisesti.

Luonnontuotteiden jalostaminen hyvinvointituotteiksi

Opiskelija

Hyväksytyt suorituksen kriteerit

- toimii ja valvoo toimintaa lainsäädännön ja määräysten mukaisesti
- valmistaa luonnontuotteista hyvinvointituotteen valitsemaansa menetelmää ja reseptiä käyttäen
- valmistaa tuotteen käyttäen raaka-aineita taloudellisesti
- arvioi valmiin tuotteen laatua aistinvaraisesti
- pääättelee ja korjaa mahdollisten tuotevirheiden syyt
- toimii hyvinvointialan hygieniasäännösten mukaisesti
- tulkitsee hyvinvointituotteen laatuanalyysin tuloksia ja toimii niiden mukaisesti.

Koneiden ja laitteiden käyttäminen

Opiskelija

Hyväksytyt suorituksen kriteerit

- käyttää koneita ja laitteita turvallisesti
- säätää tarvittaessa koneita ja laitteita valmistusprosessien aikana itse tai asiantuntijoiden apua käyttäen
- puhdistaa ja huoltaa koneita ja laitteita lainsäädännön mukaisilla aineilla ja välineillä
- kertoo tarvittaessa koneiden ja laitteiden kunnosta huoltohenkilölle ja työtiimille tai tilaa huollon.

Opiskelija pakkaa ja varastoi valmistetut tuotteet.

Tuotteiden pakkaaminen ja merkitseminen

Opiskelija

Hyväksytyt suorituksen kriteerit

- pakkaa valmistetut tuotteet tarkoituksenmukaisella ja turvallisella menetelmällä
- merkitsee tuotepakkaukseen tiedot noudattaen viranomaisohjeita eri tuotteiden ja tuoteryhmien pakollisista merkinnöistä
- liittää pakkaukseen tarvittavat etiketit näkyvästi, selvästi ja pysyvästi
- huolehtii pakkausmerkintöjen ajantasaisuudesta
- lajittelee, kierrättää ja hävittää pakkausjätteet oikein.

Tuotteiden varastointi

Opiskelija

Hyväksytyt suorituksen kriteerit

- varastoi pakatut tuotteet niiden vaatimalla tavalla huolehtien kylmä-, lämmin- tai kuivaketjun katkeamattomuudesta tuotteen vaatimalla tavalla
- pitää varastokirjanpitoa tuotteista.

Kuljetuksen hoitaminen

Opiskelija

Hyväksytyt suorituksen kriteerit

- kokoaa ostajan tarpeen mukaisia pakkauseriä
- laatii lähetyslistat
- valitsee kuljetuksen tuotteen vaatimusten mukaan
- kilpailuttaa ja tilaa kuljetuksen
- hoitaa tuotteen kuljetukseen.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskeilija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä hyvinvointituotteita jalostavassa yrityksessä. Opiskelija valmistaa suunnittelemansa raaka- ainevalikoimaltaan tai valmistusmenetelmältään monipuolisen hyvinvointituotteen raaka-aineista valmiiksi pakatuksi tuotteeksi ja toimittaa sen markkinoille. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.19. Käsityö- ja koristetuotteiden valmistaminen luonnon raaka-aineista, 30 osp (200769)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- suunnitella käsityö- ja koristetuotteita luonnon raaka-aineista
- tilata ja varastoida raaka-aineet
- valmistaa käsityö- ja koristetuotteita luonnon raaka-aineista
- pakata ja varastoida valmistetut tuotteet.

Arviointi

Opiskelija suunnittelee käsityö- ja koristetuotteita luonnon raaka-aineista.

Markkinatilanteen arvioiminen	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• selvittää kuluttajien ja muiden asiakasryhmien luonnon koristemateriaaleja koskevaa kiinnostusta ja ennakoit tulevaisuuden kulutustrendejä• innovoi kysynnän ja tarpeen mukaan tuotteen• selvittää kilpailijoiden markkinoilla olevat vastaavat tuotteet.

Tuotekehitys	
Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • suunnittelee luonnontuotteita sisältävän käsityön tai koristeen • soveltaa töissään väri- ja sommitteluopin perusasioita monipuolisesti • innovoi aktiivisesti uusia mahdollisuuksia luonnon raaka-aineiden käyttöön käsityö- ja koristetuotteissa painottaen ekologisuutta ja ympäristöystävällisyyttä • ottaa huomioon raaka-aineiden allergisoivat tai muuten käyttöä rajoittavat tekijät • kehittää tuotteen kohderyhmän ja jakelukanavan mukaisesti • tekee koe-erän kehittämästään tuotteesta • testaa tuotteen testiryhmällä keräten palautetta • seuraa tuotteen kestävyttä ja muuntuvuutta valo-olosuhteiltaan, lämpötilaltaan ja kosteudeltaan erilaisissa olosuhteissa • muuntaa tarpeen mukaan tuotteen tekotapaa ja raaka-aineita hyödyntäen erilaisiin tarkoituksiin käytettäviä tekniikoita • toteuttaa tuotteelle koemarkkinoinnin ja hyödyntää palautetta kehittämistyössä • suunnittelee tuotantoprosessin kehittämälleen tuotteelle siten, että tuotantoprosessi etenee joustavasti ja tavoitteiden mukaisesti • laskee eri tuotantomääriin tarvittavat raaka-ainemäärät varmistaen aineiden saatavuuden.

Pakkauksen suunnittelu käsityö- tai koristetuotteelle	
Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • suunnittelee pakkaustavan tuotteen kohderyhmän mukaisesti käyttäen tarvittaessa asiantuntijoita • valitsee tuotteelle sopivat ja turvalliset pakkausmateriaalit • valitsee pakkausmateriaalin erottuakseen kilpailijoista • suunnittelee pakkaukselle myyvän ulkoasun käyttäen tarvittaessa asiantuntijoita • suunnittelee pakkausmerkinnät tuotetta koskevan lainsäädännön mukaisesti • huomioi pakkausten ekologisuuden ja kierrätävyyden.

Opiskelija tilaa ja varastoi raaka-aineet.

Raaka-aineiden ja tarvikkeiden tilaaminen	
Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • laskee tarvittavat raaka-ainemäärät ja aikatauluttaa toimitukset suhteuttaen ne tuotantoon ja yrityksen resursseihin • kilpailuttaa ja valitsee raaka-aine- ja tarviketoimittajat • tekee tarvittavat alihankintasopimukset ja tilaa raaka-aineet ja tarvikkeet.

Raaka-aineiden vastaanotto ja varastointi	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> tarkistaa vastaanottamansa raaka-aineen määrän ja laadun tilauksenmukaisuuden reklamoii tarvittaessa toimituksen ongelmatilanteessa toimitusehtojen mukaisesti varastoi luonnontuotteet säilyvyyden ja käyttöönoton kannalta toimivasti pitää varastokirjanpitoa raaka-aineista.

Opiskelija valmistaa käsityö- ja koristetuotteita luonnon raaka-aineista.

Raaka-aineen esikäsittely	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> ottaa esikäsittelyyn varastosta tuotantoerään tarvittavat raaka-aineet esille tekee raaka-aineille käyttötarkoituksen mukaisen esikäsittelyn taloudellisesti.

Käsityö- ja koristetuotteiden valmistus	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> valmistaa luonnon raaka-aineista käsityö- ja koristetuotteita valitsemaansa menetelmää käyttäen toimii lainsäädännön ja määräysten mukaisesti valmistaa tuotteen käyttäen raaka-aineita taloudellisesti arvioi valmiin tuotteen laatua aistinvaraisesti päättee ja korjaa mahdollisten tuotevirheiden syyt.

Työkalujen ja kaluston käyttäminen	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> käyttää työkaluja ja kalustoa turvallisesti säätää tarvittaessa työkaluja ja kalustoa valmistusprosessien aikana itse tai asiantuntijoiden apua käyttäen puhdistaa ja huoltaa työkaluja ja kalustoa lainsäädännön mukaisilla aineilla ja välineillä kertoo tarvittaessa työkalujen ja kaluston kunnosta huoltohenkilölle ja työtiimille tai tilaa huollon.

Opiskelija pakkaa ja varastoi valmistetut tuotteet.

Tuotteen pakkaaminen ja merkitseminen	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> pakkaa valmistetut tuotteet tarkoituksenmukaisella ja turvallisella menetelmällä merkitsee tuotepakkaukseen tiedot noudattaen viranomaisohjeita eri tuotteiden ja tuoteryhmien pakollisista merkinnöistä liittää pakkaukseen tarvittavat etiketit näkyvästi, selvästi ja pysyvästi huolehtii pakkausmerkintöjen ajantasaisuudesta lajittelee, kierrättää ja hävittää pakkausjätteet oikein.

Tuotteiden varastointi	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • varastoi pakatut tuotteet niiden vaatimalla tavalla huolehtien kylmä- tai kuivaketjun katkeamattomuudesta • pitää varastokirjanpitoa tuotteista.

Kuljetuksen hoitaminen	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • kokoaa ostajan tarpeen mukaisia pakkauseriä • laatii lähetyslistat • valitsee kuljetuksen tuotteen vaatimusten mukaan • kilpailuttaa ja tilaa kuljetuksen • hoitaa tuotteen kuljetukseen.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä suunnittelemalla ja valmistamalla luonnontuoteraaka-aineita. Opiskelija valmistaa suunnittelemansa raaka-ainevalikoimaltaan tai valmistusmenetelmältään monipuolisen käsityö- tai koristetuotteen raaka-aineista valmiiksi pakatuksi tuotteeksi ja hoitaa tuotteen markkinoille. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.20. Luonnontuoteraaka-aineiden tuottaminen, 30 osp (200770)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- suunnitella luonnontuoteraaka-aineen tuotannon
- toteuttaa luonnontuotteiden viljelyn tai puoliviljelyn
- varastoida raaka-aineet.

Arviointi

Opiskelija suunnittelee luonnontuoteraaka-aineen tuotannon.

Markkinatilanteen arviointi	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • selvittää kuluttajien ja muiden asiakasryhmien (jatkojalostajat) luonnon raaka-aineita koskevaa kiinnostusta ja ennakoi tulevaisuuden kulutustrendejä • innovoi kysynnän ja tarpeen mukaan uusia viljelymahdollisuuksia • selvittää kilpailijoiden markkinoilla olevat vastaavat raaka-ainetarjonnat.

Viljely- ja puoliviljelyn suunnitteleminen	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • valitsee luonnonkasvien, marjojen, tai sienien lajeista soveltuvimmat viljelyyn tai puoliviljelyyn hyödyntäen markkinaselvityksiä • valitsee ilmasto- ja maaperäomaisuuksiltaan lajille sopivan ympäristön • valitsee lajille kannattavan viljely- tai puoliviljelymenetelmän • tekee viljelysuunnitelman, joka sisältää kalkitus- ja lannoitussuunnitelman ja viljelyn aikataulutuksen toimenpiteineen kasvi- tai sienilajin vaatimusten ja säännösten mukaisesti • tekee viljelysuunnitelman pohjalta tuotantokustannus- ja kannattavuuslaskelman hakien kannattavuutta toiminnalleen • hakee rahoitusta tuotannolle eri rahoituskanavia hyödyntäen • tekee omavalvonnan kuvauksen lainsäädännön mukaisesti.

Raaka-aineen myyntitavan suunnittelu	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • vahvistaa raaka-aineen ostajat sopimuksin • vastaa kilpailutuksiin kirjallisilla tarjouksilla • suunnittelee raaka-aineen pakkaustavan kohderyhmän mukaisesti • valitsee raaka-aineelle sopivat ja turvalliset pakkausmateriaalit • huomioi pakkausmateriaaleissa ekologisuuden ja kierrätettävyyden • valitsee pakkausmateriaalin erottuakseen kilpailijoista • suunnittelee pakkaukselle ulkoasun käyttäen tarvittaessa asiantuntijoita • suunnittelee pakkausmerkinnät lainsäädännön mukaisesti.

Opiskelija toteuttaa luonnontuotteiden viljelyn tai puoliviljelyn.

Koneiden, laitteiden ja työkalujen ja käyttäminen	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • käyttää koneita, laitteita ja työkaluja turvallisesti • puhdistaa ja huoltaa koneita, laitteita ja työkaluja viljelyn tai puoliviljelyn aikana itse tai käyttää asiantuntijoita • kertoo tarvittaessa koneiden, laitteiden ja työkalujen kunnosta huoltohenkilölle ja työntekijöille tai tilaa huollon.

Viljelyn tai puoliviljelyn toteuttaminen	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • valmistelee valitun ympäristön viljelyyn tai puoliviljelyyn valitun lajin ja suunnitelmien mukaisesti • hankkii lisäykseen materiaalia valitsemansa lajin vaatiman lisäystavan mukaisesti • käsittelee lisäysmateriaalin lajin vaatimalla tavalla • istuttaa, kylvää tai ympää lisäysmateriaalin sen vaatimusten edellyttämällä tavalla • viljelee vastuullisesti ja työturvallisuuden huomioiden • hoitaa kasvustoa huolehtimalla kastelusta, lisälannoituksesta, pölytyksestä, kasvintuhoojien tarkkailusta ja torjunnasta lajin ja ympäristön vaatimalla tavalla • toimii kasvinsuojelulainsäädännön, integroidun kasvinsuojelun ja muiden lakien ja asetusten mukaisesti • pitää tehdyistä hoitotoimenpiteistä viljelypäiväkirjaa.

Sadonkorjuu	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • talteenottaa satoa käyttötarkoituksen kannalta oikeaan aikaan ja oikealla tavalla • talteenottaa satoa ottaen huomioon laadun ja hygieenisyyden • esikäsittelee sadon ennen varastointia.

Opiskelija varastoi raaka-aineet.

Raaka-aineen pakkaaminen ja merkitseminen	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • pakkaa raaka-aineet tarkoituksenmukaisella ja turvallisella menetelmällä • merkitsee pakkaukseen tiedot noudattaen eri raaka-aineiden pakollisia merkintöjä koskevia viranomaisohjeita • liittää pakkaukseen tarvittavat etiketit • huolehtii pakkausmerkintöjen ajantasaisuudesta • lajittelee, kierrättää ja hävittää pakkausjätteet oikein.

Raaka-aineiden varastointi	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • varastoi raaka-aineet lajin vaatimalla tavalla • huolehtii tuoreiden raaka-aineiden kylmäketjun katkeamattomuudesta tuotteen vaatimalla tavalla • huolehtii kuivatun raaka-aineen oikeanlaisesta varastoinnista • pitää varastokirjanpitoa raaka-aineista.

Kuljetuksen hoitaminen	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • kokoaa ostajan tarpeen mukaisia pakkauseriä • laatii lähetyslistat • valitsee tuotteelle sopivan kuljetuksen • kilpailuttaa ja tilaa kuljetuksen • hoitaa tuotteen kuljetukseen.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä puutarha- tai luonnontuotealan yrityksessä suunnittelemalla ja toteuttamalla luonnontuoteraaka-aineen tuotannon valitsemallaan lajilla. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.21. Luonnontuotteiden jalostuksen käynnistäminen, 30 osp (200771)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- suunnitella ja hankkia jalostamiseen tarvittavat tuotantotilat
- hankkia tuotantoon liittyvät laitteet ja kaluston
- järjestää tilojen puhtaanapidon ja jätahuollon.

Arviointi

Opiskelija suunnittelee ja hankkii jalostamiseen tarvittavat tuotantotilat.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• arvioi toimintaan soveltuvan tuotantotilan koon ja sijainnin• arvioi tuotantotilan henkilökunnan määrän ja osaamisen• määrittää pukeutumis-, wc- ja taukotilojen vaatimukset säädösten mukaisesti• suunnittelee henkilöstön työasujen hankinnan, säilytyksen ja huollon• suunnittelee toiminnalleen lainsäädännön mukaisen tuotantotilan käyttäen tarvittaessa asiantuntija-apua• etsii toiminnassa tarvittavat suunnitelman mukaiset tilat ja hankkii tarvittavat viranomaisluvut• huolehtii omavalvontasuunnitelmasta jatkojalosteen tuotantoprosessiin.

Opiskelija hankkii tuotantoon liittyvät laitteet ja kaluston.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• valitsee tuotantoon soveltuvat laitteet ja kaluston ottaen huomioon tuotannolliset, taloudelliset ja ympäristönäkökohdat• kilpailuttaa laitehankinnat ja valitsee kriteerien mukaisesti soveltuvimmat• tilaa tai vuokraa valitsemansa laitteet ja kaluston• asentaa tai asennuttaa laitteet ja kaluston säädösten mukaisesti.

Opiskelija järjestää tilojen puhtaanapidon ja huollon.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• suunnittelee tilojen puhtaanapidon ja siivouksen sekä siivoustarvikkeiden säilytyksen• hankkii siivoukseen tarvittavat laitteet, välineet ja tarvikkeet• suunnittelee jätehuollon lainmukaisesti• arvioi, miten usein ja mistä kohteista puhtausnäytteitä tulee ottaa.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä suunnittelemalla ja hankkimalla luonnontuotteiden jalostamiseen soveltuvat tuotantotilat tarvittavine laitteineen ja kalusteineen. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.22. Riistanhoito, 40 osp (200772)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- tunnistaa riistaeläimet ja niiden elinympäristöt
- järjestää riistaeläinten ruokinnan
- toteuttaa pienpetopyynnin
- vähentää riistanhoidon aiheuttamia vahinkoja
- toimia eettisesti ja kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti.

Arviointi

Opiskelija tunnistaa riistaeläimet ja niiden elinympäristöt.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• tunnistaa ajantasaisen lainsäädännön mukaiset Suomen riistaeläimet, niiden lähilajit, rauhoittamattomat ja rauhoitetut lajit sekä jäljet ja jätökset• tuntee riistaeläinten yleisimmät taudit ja estää niiden leviämistä• kertoo riistaeläinten elinympäristövaatimuksista eri vuodenaikoina (ravinto, suoja, uhat)• tunnistaa maastossa riistaeläinten elinympäristöjä• osallistuu riistakolmiolaskentaan.

Opiskelija järjestää riistaeläinten ruokinnan.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">tietää, mitä riistalajeja kannattaa ruokkia ja ottaa sen huomioon työssääntuntee merkittävimmät ruokinnan riskit riistalle ja luonnolle ottaen tämän huomioonsuunnittelee ja toteuttaa ruokinnan taloudellisesti ja oikea-aikaisestivalitsee lajikohtaisesti soveltuvan ruokintamenetelmän, ravinnon ja mahdolliset ruokintalaitteettoimii riistapellon perustamiseen liittyvien lupien ja säädösten mukaanottaa huomioon riistapellon sijainnin vaikutuksen riista- ja petoeläimille sekä liikenteellevalitsee oikeat riistapeltokasvit riistaeläinten ja kasvupaikan mukaantoimii yleisimpien riistapeltokasvien kylvöajankohtien mukaisestiperustaa riistapellon tai ruokintapaikan huomioiden lajin ja ympäristön vaatimukset.

Opiskelija toteuttaa pienpetopyynnin.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">käyttää lajikohtaisesti sopivia pyyntimenetelmiä ja laitteitanoudattaa pyyntimenetelmiin liittyvää lainsäädäntöätuntee pyydystettävän lajin elintavat ja elinympäristöntoteuttaa pienpetopyynnin oikeana ajankohtanatoimii turvallisesti aseiden ja muiden pyyntivälineiden kanssaampuu turvallisia riistalaukauksialopettaa saaliin mahdollisimman nopeasti ja kivuttomastinylkee pienpetosaaliin nahkaa vahingoittamattakäsittelee nyljetyn nahkan jatkojalostusta vartenhävittää pienpetoraadot asianmukaisesti.

Opiskelija vähentää riistanhoidon aiheuttamia vahinkoja.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">tuntee riistaeläinten aiheuttamia vahinkoja koskevan lainsäädännön ja toimii vahinkotilanteissa sen mukaisestitietää, miten ruokintapaikan tai riistapellon sijainti vaikuttaa riistavahinkojen mahdollisuuteen ja ottaa sen huomioon työssäänrakentaa riistavahinkojen vähentämiseen soveltuvan suojauksentuntee riistaeläinten aiheuttamien vahinkojen korvauskäytännön ja toimii tarvittaessa sen mukaisesti.

Opiskelija toimii eettisesti ja kestäväen kehityksen periaatteiden mukaisesti.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• toimii ajantasaisen lainsäädännön, lupakäytäntöjen ja säädösten mukaisesti• toimii ottaen huomioon toimintaan liittyvät vastuut ja pätevyysvaatimukset• kunnioittaa maanomistajien, paikallisten asukkaiden ja metsässä liikkujien oikeuksia• ottaa huomioon toimintaympäristön kulttuurin ja muun elinkeinotoiminnan• minimoi ympäristön kuormituksen.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä suunnittelemalla ja toteuttamalla riistanhoitoon liittyviä toimenpiteitä, Opiskelija osoittaa hallitsevansa riistalajit, niiden riistanhoidolliset vaatimukset sekä käytännön riistanhoidon. Opiskelija osoittaa lajintunnistusosaamisensa tunnistamalla ajantasaisen lainsäädännön mukaiset Suomessa metsästettävät riistalajit, niiden lähilajit, rauhoittamattomat ja rauhoitetut lajit sekä jäljet ja jätökset käytännön työtehtävien yhteydessä, lajintunnistustentillä tai simuloidussa tilanteessa. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.23. Metsästyspalvelun toteuttaminen, 30 osp (200773)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- suunnitella ja valmistella metsästyspalvelun
- toteuttaa metsästyspalvelun
- toimia asiakaspalvelutilanteissa
- käsitellä riistasaaliin
- toimia säädösten ja kestäväen kehityksen periaatteiden mukaisesti.

Arviointi

Opiskelija suunnittelee ja valmistelee metsästyspalvelun.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• selvittää metsästyksen palvelutarjontaa ja kysyntää sekä ottaa tämän huomioon palvelun suunnittelussa• suunnittelee metsästyspalvelun ottaen huomioon toiminta-alueen keskeiset metsästysmatkailuun soveltuvat riistalajit ja metsästysmuodot• ottaa suunnittelussa huomioon asiakkaiden kulttuuritaustan• valitsee metsätystapahtumaan ja asiakasryhmän tarpeisiin soveltuvat maastot• laatii palvelulle toteuttamiskelpoisen aikataulun• laatii turvallisuussuunnitelman palveluun tai suorituspaikkaan• määrittää ja varaa palveluun tarvittavat varusteet ja muut resurssit• suunnittelee omat ja mahdollisen työryhmän tehtävät• hoitaa keskeiset metsästyksen ja alan palveluun liittyvät lupa-, ilmoitusvelvollisuus- ja vakuutusasiat• laatii asiakkaille tarvittavan ennakko-ohjeistuksen• laatii palvelukohtaisen kustannuslaskelman, josta selviää hinnan muodostuminen• laatii palvelusta laskun.

Opiskelija toteuttaa metsästyspalvelun.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• toteuttaa palvelun eri vaiheet sujuvasti ja sopimuksen mukaisesti• vastaa palvelun turvallisesta toteutuksesta• noudattaa laatimaansa suunnitelmaa ja aikataulua• ottaa huomioon asiakasryhmän tarpeet ja rajoitteet• valitsee lajikohtaisesti käyttökelpoiset pyyntimenetelmät• osallistuu metsästyksen noudattaen metsästyksen liittyvää lainsäädäntöä ja ohjeita• käsittelee, varastoi ja huoltaa aseita turvallisesti• tarkistaa luvat, asiakkaiden oikean varustuksen ja ohjeistaa asiakkaita turvallisuusasioissa• varmistaa tulleensa toimintaohjeissaan ymmärretyksi• muuttaa toimintaansa tilanteiden tai olosuhteiden muuttuessa• tunnistaa asiakkaiden osaamisen rajat• hallitsee yleiset ensiaputaidot EA2-tasoisesti myös maasto-olosuhteissa ja antaa tarvittaessa ensiapua.

Opiskelija toimii asiakaspalvelutilanteissa.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• johtaa toimintaa selkeästi• toimii vuorovaikutteisesti ja osallistaa asiakkaita mahdollisuuksien mukaan• huolehtii asiakkaiden hyvinvoinnista ja turvallisuudesta ottaen huomioon myös muut maastossa liikkujat• opastaa ja ohjeistaa asiakkaita ryhmänä ja yksittäisinä asiakkaina mahdollistaen positiivisen luontokokemuksen• kertoo suomalaisesta metsästyskulttuurista• kertoo eri riistalajien metsästys- ja rauhoitusajoista• hankkii ja vastaanottaa palautetta toiminnastaan määrittäen kehittämistarpeet.

Opiskelija käsittelee riistasaaliin.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• käsittelee riistasaaliin maastossa sujuvasti ja hygienisesti• huolehtii asiakkaan saaman riistan säilytyksestä ja kuljetuksesta• kertoo asiakkaalle riistasaaliin hyödyntämisen, käytön ja valmistuksen eri mahdollisuuksista.

Opiskelija toimii eettisesti ja kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• toimii palveluun liittyvän ajantasaisen lainsäädännön, lupakäytäntöjen ja viranomaisohjeiden mukaisesti• toimii ottaen huomioon metsästyksen ja matkailupalveluun liittyvät vastuut ja pätevyysvaatimukset• kunnioittaa maanomistajien ja paikallisten metsästäjien oikeuksia• toimii alueella ottaen huomioon toimintaympäristön kulttuurin ja muun elinkeinotoiminnan• opastaa omalla esimerkillään asiakkaita ympäristömyönteiseen toimintaan• minimoi ympäristön kuormituksen toimissaan• järjestää toimintansa jätehuollon jätelainsäädännön mukaisesti.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä suunnittelemalla ja toteuttamalla turvallisen metsästyspalvelun. Opiskelija osoittaa hallitsevansa valitsemansa lajin metsästyksen, ryhmän johtamisen sekä asiakaspalvelun. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.24. Riistan tarhaus, 30 osp (200774)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- suunnitella riistan tarhauksen
- toteuttaa riistan tarhauksen
- huolehtia tarhaushygieniasta

- toteuttaa riistalintujen haudonnan lajikohtaisesti
- hoitaa riistalintujen poikasia
- toteuttaa riistan siirtoistutuksen
- toimia eettisesti ja kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti.

Arviointi

Opiskelija suunnittelee riistan tarhauksen.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • tuntee tarhattavat lajit • ottaa tarhauksessa huomioon kasvatettavan riistan erityisvaatimukset ja eläinten hyvinvoinnin • tietää riistatarhauksen eri suuntautumismuutokset ja valitsee niistä kohteeseen sopivat • tunnistaa tarhaukseen liittyvät riskit ja ottaa ne huomioon työssään • valitsee riistalajin tarhaukseen soveltuvan ympäristön.

Opiskelija toteuttaa riistan tarhauksen.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • rakentaa riistalajille soveltuvan tarhan tai aitauksen varmistamalla rakenteiden kestävyden • hoitaa riistalajia ottaen huomioon yksilöiden määrän, iän ja lisääntymisen • toimii vuodenajan edellyttämällä tavalla riistanhoidossa • soveltaa tietämystään eläinten käyttäytymisestä eläinten käsittelyssä ja varautuu mahdollisiin eläinten yllättäviin reaktioihin • valitsee ja käyttää työssä asianmukaisia välineitä • huolehtii työturvallisuudesta.

Opiskelija huolehtii tarhaushygieniasta.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • tunnistaa rehujen käyttökelpoisuuden aistinvaraisesti ja poistaa käytöstä käyttökeltoman rehun ohjeiden mukaisesti • huomioi työssään tarttuvien eläintautien ja -sairauksien ennaltaehkäisyyn vaikuttavat tekijät • pitää tarhauksen puhtaana, siistinä ja järjestyksessä edistämällä eläinten terveyttä ja hyvinvointia sekä työskentelyn turvallisuutta ja sujuvuutta • kiinnittää huomiota eläimen perusterveydentilaan, puhtauteen, hyvinvointiin ja käyttäytymiseen sekä niissä tapahtuneisiin muutoksiin ja toimii tilanteen edellyttämällä tavalla • hallitsee päivittäisissä hoitotoissa tarvittavien laitteiden ja välineiden käytön sekä niiden huollon.

Opiskelija toteuttaa riistalintujen haudonnan lajikohtaisesti.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">tietää riistalintujen lajikohtaiset haudontaperiaatteet ja ottaa sen huomioon työssäänvaraa haudonta- ja kuoriutumisvaiheeseen soveltuvat tilat, koneet ja tarvikkeettuntee munan rakenteen sekä siinä tapahtuvat muutokset haudonnan aikanakerää, valikoi ja varastoi haudontaan tarkoitetut munat oikeaoppisestihallitsee koneellisen haudonnan lajikohtaisesti.

Opiskelija hoitaa riistalintujen poikasia.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">varaa poikasvaiheeseen soveltuvat kasvatustilat ja laitteethuolehtii poikastilan lämpötilasta ja valaistuksesta varmistaen linnunpoikasten hyvinvoinninruokkii poikasia huomioiden niiden ikävaiheenhuolehtii poikasten vedensaannista turvallisella tavallapitää poikastilan puhtaanasäätää poikasten liikkumatilaa ikävaiheen mukaan.

Opiskelija toteuttaa riistan siirtoistutuksen.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">toimii tarhatun riistan maastoon siirtämiseen liittyvien säädösten ja määräysten mukaisestivalitsee lajille soveltuvan istutuskohteen ja -tavan maastoon leimautumista tukienmäärittää siirtoistutuksen ajankohdannoudattaa eläinten kuljettamista koskevia sääntöjä ja määräyksiä.

Opiskelija toimii eettisesti ja kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">toimii riistan tarhauksessa ajantasaisen lainsäädännön, lupakäytäntöjen ja viranomaisohjeiden mukaisestijärjestää tarhaympäristön siten, että eläimen ja ympäristön turvallisuus ei vaarannu ja että eläimen kokema stressi on mahdollisimman pienihuomioi työssään eläimen lajityypilliset ja yksilölliset käyttäytymistarpeet ja erikoispiirteettoimii työssään ottaen huomioon olosuhteiden, ihmisten ja toisten eläinten läsnäolon vaikutuksen eläinten hyvinvointiin ja käyttäytymiseenminimoi ympäristön kuormituksenkierrättää ja lajittelee tarhalla syntyvät jätteet, myös ongelmajätteet, jätehuoltomääräysten mukaan.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä suunnittelemalla ja toteuttamalla riistalajin tarhauksen ja siirtoistutuksen. Opiskelija osoittaa hallitsevansa

tarhaustoiminnan ja valitsemansa lajin vaatimukset. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.25. Digikyvykkyyden edistäminen työyhteisössä, 15 osp (107653)

Digikyvykkyys (digitalisaatiokyvykkyys) tarkoittaa organisaation kykyä toimia tehokkaasti digitaalisessa ympäristössä. Digikyvykkyys edellyttää esimerkiksi osaavaa henkilöstöä ja johtoa, selkeitä toimintamalleja ja prosesseja, tarkoituksenmukaista tietoa sekä toimivia, käyttäjälähtöisiä tietojärjestelmiä. Työyhteisön tai yhteistyötahon digikyvykkyyttä vahvistetaan parhaiten yhteistyöllä, yhteiskehittämisellä ja osaamisen jakamisella. Työyhteisö tarkoittaa tässä opiskelijan pienintä työn tekemisen yksikköä, eli ryhmää tai tiimiä, jossa opiskelija työskentelee.

Ammattitaitovaatimukset

Digitalisaation mahdollisuudet ja nykytila

Opiskelija

- hyödyntää tietoa digitalisaation hyödyntämismahdollisuuksista alan työprosesseissa
- tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan digitaalisessa osaamisessaan
- tunnistaa digikyvykkyyden keskeisiä osa-alueita
- tuntee työyhteisön tai yhteistyötahon työskentelytapoja ja toimintakulttuuria
- hyödyntää erilaisia tapoja selvittää työyhteisön tai yhteistyötahon digikyvykkyyttä
- noudattaa säädöksiä sekä organisaation ohjeita tietosuojasta ja salassapidosta
- noudattaa säädöksiä ja organisaation ohjeita tietoturvasta
- tunnistaa työyhteisön tai yhteistyötahon digikyvykkyyden vahvuuksia ja kehittämiskohteita
- tunnistaa yleisimpiä kyber- ja tietoturvauhkia ja osaa uhkatilanteessa toimia roolinsa mukaisesti

Osaamisen jakaminen ja kehittäminen

Opiskelija

- soveltaa tietoa työyhteisön tai yhteistyötahon digikyvykkyyden vahvuuksista ja kehittämiskohteista osaamisen kehittämisen suunnittelussa
- sopii työyhteisön tai yhteistyötahon kanssa osaamisen jakamisen tavoista digikyvykkyyden vahvistamisessa
- laatii aikataulun ja suunnitelman yhteisesti sovituista kehittämistoimista
- viestii kehittämistoimista
- toteuttaa sovittuja kehittämistoimia osana työyhteisöä tai yhteistyötahon kanssa

Seuranta ja arviointi

Opiskelija

- kerää työyhteisöltä tai yhteistyötaholta palautetta ja kokemuksia toteutetuista kehittämistoimista
- analysoi palautteet ja viestii niistä työyhteisölle tai yhteistyötaholle
- arvioi onnistumistaan työyhteisön tai yhteistyötahon digikyvykkyyden edistämisessä
- tekee perusteltuja jatkokehittämisehdotuksia työyhteisön tai yhteistyötahon digikyvykkyyden edistämisestä

Arviointi

Opiskelijan suoritus on hyväksytty, kun hän osaa tehdä tutkinnon osan työtehtävät ammattitaitovaatimusten mukaisesti.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä tekemällä työyhteisön tai yhteistyötahon digikyvykkyyttä edistäviä tehtäviä alansa työpaikan työympäristössä.

Jos ammattitaitoa ei voi kaikilta osin arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.26. Tekoälyn hyödyntäminen työprosessissa, 15 osp (107654)

Ammattitaitovaatimukset

Tekoälyn hyödyntämismahdollisuudet

Opiskelija

- tunnistaa tekoälyn eri osa-alueita, keskeisiä toimintaperiaatteita sekä algoritmien toimintalogiikkaa
- selvittää tekoälyn yleisimpiä käyttökohteita ja käytön hyötyjä alansa työtehtävissä
- tunnistaa tekoälyn käyttöön yleisesti liittyviä riskejä eettisyyden, vastuullisuuden ja ympäristövaikutusten näkökulmista
- selvittää organisaation tapoja hyödyntää tekoälyä työprosesseissa

Generatiivisen tekoälyn hyödyntäminen

Opiskelija

- vertailee generatiivisen tekoälyn työkaluja ja arvioi niiden hyödynnettävyyttä työprosessissaan ottaen huomioon tekoälyn käyttöön liittyvät säädökset ja organisaation ohjeet
- valitsee käyttötarkoitukseen soveltuvan, saatavilla olevan tekoälytyökalun
- noudattaa säädöksiä sekä organisaation ohjeita tekoälyn käytöstä, tietoturvasta, tietosuojasta ja salassapidosta
- käyttää generatiivista tekoälytyökalua monipuolisesti työprosessin eri vaiheissa
- tunnistaa yleisimpiä kyber- ja tietoturvariskejä ja osaa uhkatilanteessa toimia roolinsa mukaisesti
- muokkaa tekoälytyökalun asetuksia käyttötarkoitukseen sopiviksi
- syöttää tarvittavia tietoja tekoälylle tietoturvallisesti, tietosuojasta ja salassapidosta sekä tekijänoikeuksista huolehtien
- antaa tekoälylle ratkaistavaan ongelmaan soveltuvan roolin
- kuvaa tekoälylle ratkaistavaa ongelmaa ja muotoilee tarkoituksenmukaisia komentoja ja kehoitteita
- arvioi kriittisesti tekoälyn tuotosten oikeellisuutta ja tunnistaa mahdollisia virheitä, vinoumia tai puutteita
- tekee perusteltuja johtopäätöksiä sekä varmistaa tuotosten eettisyyttä ja tekoälyn käytön läpinäkyvyyttä
- arvioi valitun tekoälytyökalun hyödyntämisen vaikutuksia työprosessin eri vaiheisiin
- jakaa kokemuksiaan tekoälyn hyödyntämisestä ja esittää kehitysideoita sen käytöstä työprosessissa

Arviointi

Opiskelijan suoritus on hyväksytty, kun hän osaa tehdä tutkinnon osan työtehtävät ammattitaitovaatimusten mukaisesti.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä hyödyntämällä generatiivista tekoälyä monipuolisesti työprosessin eri vaiheissa alansa työpaikan työympäristössä.

Jos ammattitaitoa ei voi kaikilta osin arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.27. Vihreän siirtymän edistäminen, 15 osp (107655)

Vihreä siirtymä on muutos kohti ekologisesti kestäväää ja hiilineutraalia taloutta, joka nojaa vähähiilisiin sekä kiertotaloutta ja luonnon monimuotoisuutta edistäviin ratkaisuihin ja luonnonvarojen kestävään käyttöön.

Vihreä siirtymä tarkoittaa sitä, että yhteiskunta ja talous siirtyvät fossiilisten energialähteiden käytöstä ympäristölle vähemmän haitallisiin ja kestäviin tuotteisiin ja palveluihin. Tavoitteena on vähentää kielteisiä ympäristövaikutuksia, erityisesti ilmastonmuutosta.

Ammattitaitovaatimukset

Vihreä siirtymä ilmiönä

Opiskelija

- ymmärtää vihreän siirtymän tavoitteet ja keskeiset käsitteet
- ymmärtää energiaratkaisujen, resurssitehokkuuden, kiertotalouden ja hiilineutraaliustavoitteiden merkityksen toimialalle
- tunnistaa vihreän siirtymän merkityksen kestäväen talouskasvun tukemisessa
- tunnistaa vihreän siirtymän monitahoisuuden ja systeemisyyden

Vihreä siirtymä toimialalla

Opiskelija

- tunnistaa toimialan ympäristövaikutuksia ja -velvoitteita
- tunnistaa toimialan haasteet ja mahdollisuudet vihreän siirtymän edistämiseksi
- ymmärtää millaisia rakenteellisia muutoksia vihreä siirtymä edellyttää
- tuntee alan vihreitä teknologioita ja innovaatioita
- arvioi kriittisesti toimialan vihreän siirtymän mahdollisuuksia

Vihreän siirtymän toimenpiteiden suunnittelu

Opiskelija

- tarkastelee kriittisesti nykyisten toimintatapojen vaikutusta ympäristön kuormitukseen
- ideoi vihreää siirtymää edistäviä toimenpiteitä
- hankkii tietoa eri lähteistä siitä, miten vihreän siirtymän toimenpiteitä tehdään ja arvioi tietoa kriittisesti
- tekee konkreettisia ehdotuksia vihreän siirtymän toimenpiteistä
- arvioi eri toimenpidevaihtoehtojen toteutumisen realistisuutta ja vaikuttavuutta

Vihreää siirtymää edistävä toiminta

Opiskelija

- toteuttaa käytännön toimenpiteitä vihreän siirtymän edistämiseksi
- viestii vihreän siirtymän toimenpiteistä työyhteisössään tai yhteistyötahoilleen
- innostaa työyhteisöä tai yhteistyötahoja toimimaan ympäristövastuullisesti

Arviointi

Opiskelijan suoritus on hyväksytty, kun hän osaa tehdä tutkinnon osan työtehtävät ammattitaitovaatimusten mukaisesti.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä tekemällä alan käytännön työtehtäviä vihreän siirtymän edistämiseksi. Työtehtävät voivat kohdistua työpaikan, tuotteen tai palvelun vihreän siirtymän edistämisen toimenpiteisiin.

Jos ammattitaitoa ei voi kaikilta osin arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

3. Erä- ja luonto-opastuksen osaamisala

Erä- ja luonto-opastuksen osaamisalan suorittanut erä- ja luonto-opas osaa toimia erä- ja luontoympäristössä, suunnitella ja valmistella opastuksen ja opastaa luonnossa asiakasryhmiä, soveltaa luontotuntemustaan ja huolehtia ryhmän turvallisuudesta.

4. Luonnontuotealan osaamisala

Luonnontuotealan osaamisalan suorittanut luonnontuotejalostaja osaa talteenottaa luonnontuotteita ja jalostaa niistä elintarvikkeita, hyvinvointituotteita tai muita tuotteita. Luonnontuotealan osaamisalan suorittanut luonnontuoteneuvoja osaa huolehtia luonnontuotteiden talteenotosta ja toteuttaa luonnontuotelana yritys- ja kuluttajaneuvontaa.

5. Riistatalouden osaamisala

Riistatalouden osaamisalan suorittanut riistanhoitaja osaa riistanhoitotehtävät ja tuntee toimialueensa riistakannat. Hän osaa huolehtia riistan elinympäristöstä ja toteuttaa riistantarhausta tai metsästyspalveluita.

6. Liite 1. Luonnontuntemuksen lajilista tutkinnon osaan Erä- ja luontoympäristössä toimiminen

Opiskelijan on tunnistettava oheisen listan mukaiset määrät eri eliöryhmiin kuuluvia Suomessa luonnonvaraisina esiintyviä lajeja. Lajien tulee olla sellaisia, että niiden tunnistamisella on erä- ja luonto-oppaan työn kannalta merkitystä. Jokaisen eliöryhmän lajimäärää voi muuttaa enintään 20%. Kokonaismäärän on oltava 350 lajia. Lajin sijaan voidaan käyttää myös muuta taksonomista tasoa, jos se on opastamisen ja maastossa tunnistamisen kannalta perusteltua. Lajit voivat olla alla mainittuihin eliöryhmiin kuulumattomia, mutta niiden kokonaismäärä voi olla enintään 35.

Putkilokasvit 124 lajia, joista **sanikkaisia** 8 lajia

Sammalet 6 lajia

Sienet 40 lajia, joista **kääpiä** 5 lajia ja **jäkälä** 5 lajia

Nisäkkäät 35 lajia

Kalat ja ympyräsuiset 25 lajia

Matelijat ja sammakkoeläimet 6 lajia

Niveljalkaiset 32 lajia

Linnut 82 lajia

7. Liite 2. Luonnontuntemuksen lajilista tutkinnon osaan Luonnontuotteiden talteenottaminen

Opiskelijan on tunnistettava suuntautumisensa mukaisesti alla olevan listan mukaiset määrät Suomessa luonnonvaraisina esiintyviä lajeja. Lajien tulee olla sellaisia, että niiden tunnistamisella on luonnontuotealan työn kannalta merkitystä.

Elintarvikekäyttö

Kasvit 150 lajia (luonnonyrtit ja -marjat, niiden näköislajit ja myrkylliset lajit)

Sienet 100 lajia (Eviran suosituksen mukaiset ruokasienet, niiden näköislajit ja myrkylliset sienet)

Käsityö- ja koristekäyttö

Kasvit 50 lajia

Sienet 30 lajia, joista kääpiä 5 lajia ja jäkäliä 6 lajia (värjäys- ja koristekäyttöön soveltuvat lajit)

Hyvinvointituotteissa käytettävät lajit

Kasvit 50 lajia

Viljeltävät lajit

Yrtit 50 lajia

Marjat 5 lajia

Kasvi- ja sienikunnan lajimäärää voi muuttaa enintään 20% kutakin.

8. Liite 3. Arvoperusta

Ammatillisen koulutuksen tavoitteena on kehittää ja uudistaa yksilöiden ammatillista osaamista, työelämää ja yhteiskuntaa. Ammatillinen koulutus antaa valmiuksia toimia ammatillisesti sekä tehdä ratkaisuja eettisen ja kriittisen pohdinnan ja tietoon perustuvan harkinnan pohjalta.

Ammatillisen koulutuksen lähtökohtina ovat ihmisoikeuksien kunnioittaminen ja monimuotoisuuden arvostaminen. Ammatillinen koulutus edistää tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta, hyvinvointia ja demokratiaa. Osallisuus, aktiivinen toimijuus, avoimuus ja yhteisöllisyys korostuvat ammatillisen koulutuksen toiminnassa.

Ammatillinen koulutus vastaa yksilöiden, työelämän ja yhteiskunnan osaamistarpeiden muutoksiin joustavasti ja vaikuttavasti. Urasuunnittelutaidot ja valmiudet jatkuvaan oppimiseen korostuvat toimintaympäristöjen muuttuessa. Koulutus perustuu työelämän osaamistarpeisiin ja tarjoaa opiskelijan tavoitteisiin, elämäntilanteeseen ja tarpeisiin sopivia osaamisen kehittämisen tapoja. Turvallinen työskentely, yrittäjämäinen työote ja talouden hallinta ovat osa ammattitaitoa.

Ammatillisessa koulutuksessa ymmärretään kestävä elämäntavan välttämättömyys ja rakennetaan osaamisperustaa ympäristön ja kansalaisten hyvinvointia edistävälle taloudelle. Ammatillinen koulutus lisää ymmärrystä luonnonvarojen kestävästä käytöstä, ilmastonmuutoksen hillinnästä ja siihen sopeutumisesta sekä luonnon monimuotoisuuden säilyttämisestä. Ammatillinen koulutus tukee kansainvälistymistä ja globaalia vastuuta.

Arvoperusta toteutuu ammatillisen koulutuksen toimintakulttuurissa sekä osaamisen hankkimisessa ja osoittamisessa eri oppimisympäristöissä.